

Szerkesztőség, Adóhivatal
és nyomda: Bui. Rez Ferd-
nand (József Róherceg-ut.) 2.
Telefon: 151. Sürögnyoms
Közlöny, Arad :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotációs nyomása.
Meczenelik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

Fizetési árak: Évesle-
1080, félre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej.
több :: Egyszer szám 5 Lej.
Vasárnap 6 Lej. :: (Bucur-
restiben 50 bent felár.)
Hirdetések tarifa szerint, c:

XLVI. évfolyam, 181. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Szerda, 1931. augusztus 12

A bukaresti Berkovitz-bank beszüntette fizetéseit A passzívák meghaladják az egymilliárdot

Berkovitzék

Berkovitzék a bukarestiek szimbolikus Rothschildjai ma lehúzták bankjuk redőnyeit. Nagy, szinte hihetetlen esemény ez azok számára, akik nem láttak bele a pénzügyi élet boszorkánykonyhájába, hanem évtizedeknek magukba szívott bizalmával és csodálatával nézték ennek a legendás hírű banknak cég-tábláját.

A Berkovitz név fogalom volt az ökirály-ságban. Jelentette a pénzügyi és politikai befolyást, a bankhatalmat és a vagyont. A Berkovitzék vagyona, a beavatottak becslése szerint, meghaladta az egymilliárd lejt. Politikai összeköttetések a két idős Bratianu idejében elsőrendűek voltak. A cég egyik feje Elly Berkovitz tagja lett a parlamentnek és Bratianuék legmeghittőbb pénzügyi tanácsadója volt.

Köztudomású, hogy Berkovitzék tulajdonát képezi a román nemzeti bank részvény-állományának jelentékeny része s ennek alapján az egyik Berkovitz tagja a Banca Nationala igazgatóságának.

A nagyhirű ház két évvel ezelőtt adott bankjának részvénytársasági formát. A következők fogják megmutatni, hogy mi volt indító oka a cég átalakulásának.

Az a hatalmas világrengés, amely megpáztta a külföld nagy metropolisainak pénzpiacait eddig ugyyszólván érintetlenül hagyta Romániát. Nekünk nem voltak nagymérvű külföldi kölcsöneink s így a külföldi tőkések nem is ránthatták ki a talajt pénzintézeteink alól. A Berkovitz-bank az első nagy intézet, amely hosszabb vagy rövidebb időre beszüntette a betétek kifizetését. Minden jel arra mutat, hogy ez a pénzügyi szenzáció is el fog mulni minden komolyabb megrázkódtatás nélkül.

Erre enged következtetni az, hogy minden titkolódzás, kendőzés és takargatás nélkül nyilvánosság elé tárták, hogy egy nagy bukaresti bank fizetőképessége körül baj van. A nemzeti bank készségét jelentette ki az intézet szanálására és felszólította a még mindig dúsgazdag Berkovitz-családot, hogy ebben az akcióban vegyen részt.

Akarva nem akarva is párhuzamot kell vonni a ma történtek és ama közelmúlt esemény között, mely a magyarországi bankzárlatot vont maga után. Ez utóbbi esetben hírszerint egy nagybank megmentése érdekében olyan intézkedéseket inauguráltak, melyek hosszú időre megbénították Magyarország egész bankforgalmát.

A pénz odafordul bizalmával, ahol nyíltságot lát még akkor is, ha hibák történtek. De ösztönösen kerüli a homályt, a tagadást, a titkolódzást.

A bukaresti Berkovitz-bankot meg fogják menteni az illetékes tényezők — ha lehet. Ha azonban nem lehet, akkor sorsára hagyják. A baj Berkovitzék körül elszigetelődött. Végzetes hiba lenne egy intézet esetleges megmentéséért feláldozni az ország összes bankjainak érdekeit. Az az őszinteség, amelylyel a kormány ezt a kérdést kezelni látszik, a legjobb mód és a legjobb eszköz arra, hogy pénzügyi helyzetünk iránt úgy a belföldön, mint a külföldön bizalmat keltsen. A Berko-

Megindultak a tárgyalások Budapesten A pénzügyminiszter és a bankok képviselőinek értekezlete — A textilgyárak kartellje emelte az árakat — Kormányintézkedés a drágítás ellen — Gróf Apponyi Albert Budapestre jön — megszüntetésére

Az osztrák kormány interveniálása a kivételes rendelkezések ügyében

Budapestről jelentik: A nemzeti valuta letét-mozgalom holnap érkezik el döntő stádiumába, amennyiben gróf Apponyi Albert, aki már tegnap is hajlandónak mutatkozott arra, hogy az akció élére áll, telefonon közölte, hogy megszakítja nyaralását és Budapestre jön és fölveszi az ügy megoldását megteremtő tárgyalások vezetését. Gróf Apponyi Albert a sajtó munkásai előtt ama nézetének adott kifejezést, reményli, hogy az akcióban valamennyi párt és az ország valamennyi rétege részt vesz. Apponyi megérkezése után megalakul a nemzeti valuta letét-mozgalmát irányító nagy bizottság, amelyben a felekezetek főpapjai, az ország politikai, gazdasági vezetői vesznek részt. A külföldi lapok nagy elismeréssel írnak a mozgalomról, a magyar nemzet fiainak áldozatkészségéről.

Drágítanak a textilgyárak

Budapestről jelentik: A kormány legutóbbi felhatalmazási rendelkezése miatt a kartellben levő gyárak 10—15 százalékkal emelték árucikkeik árát. A drágítás az országban óriási felháborodást keltett és különösen nagy a méltatlankodás a textilgyárakkal szemben, mert az emelési példával ők járnak elől. A textilgyárak indokul azt említik fel, hogy ők a fonalat dollárban vásárolták és ha a drágítást nem hajthatják végre, effektív veszteségeik vannak. A kormány véleménye szerint a textilgyárak indokolása nem helytálló, mert a kiadott legutóbbi rendelkezések szerint a Nemzeti Bank a nyersanyag beszerzéséhez szükséges valutákat biztosította. A gyárak egyrésze csak készpénzért ad árut, másrésze pedig egyáltalában beszüntette az eladásokat.

Wekerle pénzügyminiszter a bankok képviselőivel együtt ma délelőtt tárgyalásra ült össze, amelyen megvitatták a kormány korlátozó rendeletének megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket és az ekkor beálló helyzetet.

A bizonytalan pénzügyi viszonyok egyébként a fővárosban máris kitermelték az üzereket, úgy, hogy a kormánynak szigorú szankciókat kellett kálátásba helyezni. Ugyanis az ezüstpénz hirtelen kikerült a forgalomból és a váltóforgalom hiányt szenvedett.

A kormány megtorló intézkedéseket tervez

A kartellben levő gyárak indokolatlan ár-emelése miatt egyébként a kormány megtorló intézkedéseket tervez. Bud János kereskedelemügyi miniszter érintkezést keresett Zsitvay Tibor igazságügyi miniszterrel a kartell-törvény életbelépését megállapító sürgős intézkedések dolgában. Ezek értelmében a kormány elrendelheti a kartell-megállapodások bemutatását.

Bécsből jelentik: A minisztertanács által kiküldött miniszteri bizottság, amely Schober helyettes kancellárból, Hainl kereskedelmi miniszterből és Bollur földművelésügyi miniszterből áll, a mai tanácskozáson azokkal a nehézségekkel foglalkozott, amely a kereskedelmi forgalomban állt be a Magyarország részéről életbeléptetett korlátozó intézkedések következtében. A megbeszélések eredményeként utasították a budapesti osztrák követet, hogy lépjen összeköttetésbe a magyar kormánnyal, hogy olyan megoldási módozatot találjanak, amely a jelenleg mindkét részről fennálló nehézségeket minél gyorsabban megszünteti.

A német Nemzeti Bank

a váltóleszámitolási kamatlábat 15 százalékról 10-re, míg a lombard-kölcsön utáni kamatlábat 20 százalékról 15-re szállította le

Angol bankközi értekezlet a német rövidlejáratu hiteleket meghosszabbította

Berlinből jelentik: A német Nemzeti Bank augusztus 12-iki hatállyal a váltóleszámitolási kamatlábat 15 százalékról 10 százalékra, a lombard-kölcsön után számított kamatlábat pedig 20 százalékról 15 százalékra szállította le.

Londonból jelentik: A Daily Herald értesülése szerint Montagu Norman, az angol bank kormányzója, továbbá öt nagy bank vezetője, értekezletet tartott a Németországban levő rövidlejáratu hitelek fenntartása érdekében. Az ügy egyébként a porosz népszavazás kimenetele folytán döntő stádiumba jutott és

valószínű, hogy a hitelek fenntartása, illetve meghosszabbítása elől még azok a csekély akadályok is elhárultak, amelyek eddig veszedelmet rejtettek. A lap értesülése még kiterjed arra is, hogy a közeljövőben nemzetközi bank-konferencia összehívása várható londoni, vagy párisi székhellyel.

vitz-bank megmentése érdeke az egész pénzpiacnak. Hozzanak áldozatot, ha kell a Banca Nationalán kívül a bukaresti nagybankok is. E mentési munkálatoknak azonban csak az le-

het a feladatuk, hogy építsenek, nem pedig az, hogy misztikus, a nyilvánosság előtt meg nem indokolt intézkedésekkel megállítsák a közgazdasági élet egész gépezetét.

Váratlan fordulat a budapesti ügyvéd és az elvált asszony drámájában

Régebbi barátság állott fenn az ügyvéd és nőrokona között — Roth Andor dr. szakítása idézte elő a drámát — A rokonok meglepő vallomása

Budapestről jelentik: A Szabadság-téri kettős tragédia bűnügyében ma délelőtt érdekes fordulat történt. A főkapitányságon Szrubian Dezső dr. rendőrfőtanácsosnál, a sérülési osztály vezetőjénél ma megjelent a gyilkos és öngyilkos Fleischner Eliz néhány rokona és a családnak azt a kívánságát terjesztették elő, hogy a helyes tényállás tisztázása érdekében nyomozzák ki a tragédia tulajdonképpeni előzményeit. Előadták, hogy a merénylő asszony szerepe helyt nem álló megvilágításban került a nyilvánosság elé és ők maguk sokat tudnának mondani kihallgatásuk alkalmával. Eddig azért nem akartak nyilatkozni, mert meg akarták várni, amíg a szerencsétlen Roth Andor dr.-t eltemetik.

A kihallgatott rokonok

Elsősorban Deutsch Miksa kereskedő jelentkezett a főkapitányságon, aki a Visegrádi-ucca 53. számú házban lakik. Deutsch elmondta, hogy Fleischner Eliz első feleségnek hűga volt. A rendőrség, miután tisztázni akarja a kettős tragédia igazi hátterét, Deutsch Miksát nyomban kihallgatta. Kivülre kihallgatták ma délelőtt a rendőrségen Deutsch Miksa feleségét és asszonyleányát is, akik mindketten meghitt barátságban voltak a gyilkos Fleischner Elizzel. A két asszony és Deutsch Miksa érdekes dolgokat adtak elő a rendőrségen. Kiderült, hogy Fleischner Eliz első férje, Braun Dezső 1928-ban halt meg, nem pedig, mint eleinte hitték, tíz évvel ezelőtt.

Braun Dezső vadkereskedő volt és példás házasságot élt Fleischner Elizszel, aki rokonai szerint nagyon jó megjelenésű, csinos nő volt. Braun Dezső hosszú ideig betegeskedett, súlyos vesebaj kínozta és az asszony az önfel-

áldozásig ápolta. Braun Dezső halála után az asszony teljesen vagyontalanul maradt. Sem pénze, sem értéktárgyai nem voltak. Ekkor kezdett tulajdonképpen feljárni rokonaihoz, dr. Roth Andorékhoz. Braun Dezsőné minden lépéséről beszámolt Deutsch Miksáéknak, akik mindíg tudták, hogy az asszony merre jár. Braun Dezsőné, Fleischner Eliz nem dicsekedett ugyan, de célzásokat tett arra, hogy Roth Andor dr. hevesen udvarolni kezd neki. Később az asszony elmondta Deutschéknak, hogy nem lesznek már anyagi gondjai, mert rendszeres apánázst kap Roth Andortól, havonta mintegy kétszáz pengőt. Fleischner Eliz nőrokonai tudták azt is Braun Dezsőné előadásából, hogy Roth Andor dr. gyakran kereste őt Csáky uccai lakásán, ahol egy héten legalább kétszer megfordult.

Deutsch Miksáék bejelentették a rendőrségen, hogy ezt az állításukat be is tudják bizonyítani Fleischner Eliz volt akaratánál, aki az ügyvédet gyakran látta a Csáky-uccal lakásban. Fleischner Eliz egyébként este sohasem ment el hazulról és már kilenc órakor mindig lefeküdt, mert első férje halála óta még moziba sem járt. Fleischner Eliz csak az utóbbi hetekben kedvetlenül el és Deutschéknak, akiknél ideje legjavát töltötte, panasz-

kodott, hogy rettenetesen el van keseredve és célzásokat tett arra, hogy öngyilkosságot fog elkövetni. Egy alkalommal, amikor öngyilkossági terveiről beszélt, ezt is mondotta:

— De nem megyek el egyedül, magammal viszek valakit.

Máskor meghitt asszonyismerőseinek ezt mondotta:

— Mondtam a Bandinak, hogy gyere velem, de azt válaszolta: Nem mehetek, mert nekem családom van.

Fleischner Eliz hozzátartozói azt akarják bizonyítani ezzel, hogy az ügyvéd és az asszony között szorosabb kapcsolat állott fenn és az ügyvéd el is tartotta Fleischner Elizt.

Gyilkolt a féltékenysé

Az asszony hozzátartozói azt hiszik, hogy Roth Andor dr. szakítani akart az asszonnyal, aki erre elkeseredésében és féltékenységeiben — merőn nagyon féltékeny volt az ügyvédre — agyonlőtte Roth Andort és végzett magával.

Ma délelőtt egyébként jelentkezett a rendőrségen Fleischner Eliz válófélben levő férje, Moskovits Emil is és bejelentette, hogy ő kíván gondoskodni az asszony temetéséről és teljesíteni akarja utolsó kívánságát is. Az asszony ugyanis egy cédulára azt írta, hogy a nála levő 150 pengőt fordítsák temetésének költségeire és utolsó kívánsága az, hogy édesapja mellé temessék. Ma délelőtt történik ez irányban intézkedés és valószínűleg ma délután temetik el a szerencsétlen Fleischner Elizt.

Érdekes, hogy az asszony hozzátartozói bejelentették a főkapitányságon azt is, hogy azt a 150 pengőt, amit Fleischner Eliz temetésére tett félre, szintén Roth Andortól kapta.

Óriási árviz pusztít Kinában

Házak millióit döntötte romba a kiáradt Jangce folyó. Ragály pusztítja a lakosságot

Pekingből jelentik: A Jangce-folyó árvíz-katasztrófája olyan méreteket öltött, amire évszázadok óta nem volt példa. Az árvíz 18 ezer mérföldnyi területet öntött el és a házak millióit döntötte romba. Az árvíz következtében 23 millió ki-

nai leírhatatlan nyomorba került. Azokon a területeken, amelyeket az árvíz elöntött, a termés teljesen elpusztult és így a lakosságot az éhhalál fenyegeti. A menekülők ezrei eddig még ismeretlen ragályban pusztulnak el.

Rádió

Irtá: BERKES IMRE

Tegnap este szomorú voltam s a Népligetben ödöngtem. Miért lehettem szomorú? Nekem nincs semmi bajom, fiatal vagyok, alig multam negyvenéves és a világháboruban főhadnagy voltam. Nagyon szép lakásban lakom s a szomszédból áthallatszik a rádió zenéje. Mégis leverten és gondolkodva járkáltam a szép bokrok és susogó fák között, s kerestem valamit.

Az asszonyra gondoltam, akinek a nevét sem tudom. Lehet, hogy egyszer megkérdeztem tőle a nevét. Ha ómiatta voltam szomorú, ennek nem nagyon örülök. Az ember mindig nevéssen, ha utjába akad egy asszony, akinek még a nevét sem tudja.

Leültem egy padra. Nemsokára mellém telepedett egy öreg ember. A csillagokat nézegette.

— Bánata van? — kérdeztem tőle.

— Nincs. — mondta halkán.

— Azt hittem.

— Én már nem bánkódom. Mindenkim meghalt. Nem tartozom senkihez. Egvedül vagyok. Van egy csillagom a távolban, azzal szoktam beszélgetni.

De megbánta, hogy ennyit is mondott. Fölállt és elindult. Magasan tartotta a fejét s fél szemével a csillagot nézte. Még visszaszólt:

— Hogy ki a csillagom, azt nem mond meg. És az arca egészen megfiatalodott.

Nem volt senki a közelemben. Az égen nem láttam csillagokat. Vajjon miről beszélhetett az ifjú öreg?

És ő vidám volt a szomorú estben, bár nem volt senkije, s talán a rádió sem hallatszott be a szobájába. Talán főhadnagy sem volt a világháboruban. Mégis boldog, mert a szíve még ifjú. Egy csillagot szeret. És annak a csillagnak sincs neve.

Utánairamodtam. De eltűnt. Kár, hogy nem kérdeztem meg a nevét. Most utánakiálthatnék:

— Ember, taníts meg az örök vidámságra! Ember, hogyan kell az életet szeretni?

Én fenn lakom a negyedik emeleten. Ő a

földszinten. Tudom biztosan, hogy az ura mérnök. Hallottam a hangját, amikor elbucszott az urától. A hangja szomorú. Ők nem szeretik egymást, az asszony még fiatal, s a férje már elfáradt. Nem ismerem őket. Kinyitom az ablakot. És ilyenkor az ő rádiójukat hallgatom.

Az ő csillagja ott fenn van. Az enyém lenni, a földszinten. Vajon melyiket lehet elérni?

Ha ő most erre jönne, talán köszönnék neki. Azt mondanám: Jó estét! Vagy nem is köszönnék neki, egyszerűen utánaosonnék, mint egy diák. És megcsókolnám a lába nyomát, úgy, hogy észre ne vegye. Szeretem magamat, hogy negyvenéves vagyok s mégis órá gondolkok. Azt hittem, hogy már megöregedtem, mint az az ember, aki a csillagokat keresi. De most már tudom, hogy ifjabb vagyok, mint ő. Többé nem akarok szomorú lenni.

Kislevélkét irtam. rátűztem egy spárgára s lebocsátottam a földszinti ablakhoz. Este volt. A mérnök akkor csoszogott el az ablaka alatt. Nem látta a vékony spárgán csüngő levélkét, azt az édes, drága kis csalétket. A spárga megremegett. És a csalétek eltűnt.

Visszahuztam a spárgát. Válasz nem volt. De miért is válaszolt volna?

Ott ültem a ligeti padon. Bizonyára idejön. Eljön értem s eljön hozzám. Várom. Várom valakit. Azért nem irt, mert nincs írni valója. Majd idejön édes csókjával, mint az élet. És nem jött senki.

Ha most a nevét tudnám, ordítani kezdeném a nevét. De nem tudom. Balga, üres nevek. minek a név? Hol lehet? Olvassa az édes sorokat, vár, sóhajt, kinéz az ablakon, a lelkét fölküldi a magasba, hozzám. Visszajött az ifjú arcú öreg. Karján egy nő. Az öreg vitte a csillagot. A csalétek nem kellett senkinek.

Ha a mérnök idejön, talán agyonlő. Talán az ő zsebébe került a levélke!

Reggel hazamentem. Nem gondoltam semmire.

Ma délelőtt élesen csöngették.

— Ez a mérnök, gondoltam magamban.

Kiugrottam az ágyból s ablakot nyitottam. Nem volt az ablak előtt senki. Rádióhangok a mélyből. Talán a rádiót éreztem csöngetésnek.

Mégegyszer irok néki.

A mérnök estefelé elment hazulról. Fölöltözködtem. Megnéztem magam a tükörben. És a tükörben őt láttam. Órákig álltam a tükör előtt s még mindig őt láttam. A levelet nem küldtem el. A rádió bomlottan szólt. Nem tudok a rádiótól aludni és gondolkodni.

Lementem a földszintre. Sötét volt a folyosón, az udvar mélyen szunnyadtak a virágok s a konyhalámpák álmosan hunyorogtak. Továbblopóztam a fal mellett s megálltam az ajtaja előtt. Becsöngetek.

Ugy tettem, mintha csöngetnék. De nem mertem csöngetni.

És az ablak mégis kinyílt. A rácson egy homályos arc finom vonalai látszottak.

— Maga csöngetett? — kérdezte egy lány, megrettent hang.

— Bocsánatot kérek, én nem csöngettem.

— Már harmadszor csöngetett. Mit akar?

— Kérem, a rádió miatt.

— Miféle rádió miatt?

— Szeretném, ha a rádióval üzeni lehetne. Üzent nekem valamit? A maga rádiója fülhallatszik az én szobámba. Megkapta a levelemet?

— Ó! — Kicsit sikoltott, kicsit sirt, s kissé rémülve hátrált. — Bolond. — suttogta később az előszoba homályából.

És többé nem hallottam semmit.

A csillag eltűnt. A rádió megszólalt. És csalt, vonzott, huzott befelé.

— Vártalak — remegett a lelkemben —, vártalak... miért nem jöttél? — zengett a rádió.

Valaki hívott engem.

Most bizonyára csókolózik az öreg ember a kifestett csillaggal. A mérnök ur a klubban kártvázik éjféli után két óráig. Most kilenc óra van. És a rádió zeng!

— Bolond! Bolond!

Az ajtó lassan kinyílt. És egy hűvös, szomorú, lány kéz hullott az arcomra, mint egy falevél, amely örökre leszakadt az imbolygó ágról.

És a csók zenéjét elkapta a rádió csodálatos hangja.

Fizetése képtelenséget jelentett a Berkovitz-bankház

A passzívák összege egy milliárd 300 millió lej — A németországi helyzet sodorta válságba Románia egyik legrégebb pénzintézetét — A Berkovitz-testvérek és a Bratianu-ház — A Banca Nationala segítségére siet a válságba jutott banknak

A Berkovitz-bank válsága nincs kihatással az aradi pénzpiacra

Bucurestiből jelentik: Bucuresti közönsége nagy szenzációra virradt. A Berkovitz és Társa Bankház ma reggel már nem nyitotta ki a pénztárát és egy milliárd háromszáz millió lej passzívával kényszeregyezséget kért. Amikor a bank kényszeregyezségrei kérelmének híre Bucurestiben elterjedt, hatalmas tömegek ostromolták meg a bank pénztárát és betéteiket követelték. Az ucca feketéllett az emberektől és helyenként drámai jelenetek játszódtak le.

A bank hetven éve áll fenn, 150 millió lejnyi betétet kezel. Az összeomlás oka a németországi pénzügyi helyzetben keresendő, mert a Berkovitz-banknak nagy német összeköttetései voltak. A bank szanálására Bucurestiben megindultak a mozgalmak és elsőnek a Banca Nationala meg segítségére. A szanálási körülményt még az is megkönnyíti, hogy a Berkovitz és Társa bankháznak óriási visszleszámitolási hitele volt, ezenkívül a bank betétei biztos ingatlanokban feküdtek. Csak Bucurestben hetven háza van a banknak.

A Banca Nationala a Berkovitz-bankház kényszeregyezségével kapcsolatosan ma kommunikét adott ki, mely szerint a Berkovitz-bank, amely Románia egyik legrégebb pénzintézet, a német pénzügyi nehézségek miatt volt kénytelen kényszeregyezséget kérni. A banknak óriási érdekelttsége van Németországban, amellyel most nem tud diszponálni. A Banca Nationala mindent megtesz, hogy a bankot sürgősen szanálják azzal a kikötéssel, hogy a tulajdonosok, illetve részvényesek személyes garanciát vállaljanak. A bank szanálási ügyébe bevonták Roger Auboin, a kormány pénzügyi szakértőjét is.

A Berkovitz és Társa-bankházat több mint fél évszázaddal ezelőtt Leon Berkovitz alapította. Az idős Berkovitz bankháza Bucuresti egy eldugott mellékutcájában volt ekkoriban és eleinte jóformán csak pénzbeváltással foglalkozott Leon Berkovitz, akit a román főváros pénzügyi köreiből később már csak a híressé vált L. Berkovitz néven ismertek. Kivételes pénzügyi tehetség volt és kiváló szakértelme mellett még egy tulajdonság jellemezte, hogy mert is. Üzleti tippjei szinte kivétel nélkül beváltak és az évek során a még kis bankház tulajdonosa nagy hírnévre tett szert és így vonta magára a liberális-párt vezetőinek, a Bratianuknak a figyelmét, akikkel csakhamar szoros összeköttetésbe került.

A három örökös

Amikor meghalt, örökét három fia, Elly, Adolf és Max vette át, akik pénzügyi tehetségét is örökölték. A három fiu az évtizedek során nagygyá tette a bankot, a bankházat kivitték a bucuresti-i mellékutcaából, hatalmas palotát vásároltak a Lipsani-uccában és rövid idő alatt arról lettek nevezetesek, hogy azok közé tartoznak, akik Bucurestiben a legtöbb ingatlannal bírnak. Az öreg Berkovitz elhunyt után a Berkovitz-bankház mint közkereseti társaság működött és csak két évvel ezelőtt alakult át részvénytársasággá.

Fénypontját a Berkovitz-bankház a háború az infláció korszaka után érte el. A Berkovitz-bankház ekkor Románia egyik legnagyobb és legtekintélyesebb pénzintézeté lett és a Berkovitz-testvérek az ország legkiválóbb pénzügyi szakértőinek számítottak és számítanak még ma is. Jól ismert az a bizalom, amellyel Bratianu Ionel és Bratianu Vintila a Berkovitz-testvérekkel, de főleg Elly Berkovitzal szemben viseltetett. Ugy Bratianu Ionel, mint Vintila, nem egyszer kérte ki olyan esetekben a Berkovitz-testvérek tanácsát, amikor csak azok nagy tapasztalata és szakértelme menthette meg a helyzetet.

A Berkovitz-testvérek értékes tanácsainak volt sokszor köszönhető egy-egy kölcsön létrehozása

és az államra nézve hasznos hajtó tranzakciók megkötése.

A Berkovitz és Társa bankház nyolcvan millió lej alapítókéval alakult meg két évvel ezelőtt. Még ezelőtt, a bank fénykorában Berkovitzék fiókot alapítottak Párisban, amelyet Max Berkovitz vezetett és egy a bucuresti-i

Központ vezetése Elly és Adolf Berkovitz kezében maradt.

Különös érdekességgel bír megemlíteni azt, hogy a Berkovitz-testvérek tulajdonában a Banca Nationala egyik leghatalmasabb részvénytartója van. Ezek a részvények nem a Berkovitz-bank, hanem a Berkovitz-család magántulajdonát képezik.

Szakkörök becslése szerint egyébként a Berkovitz-testvérek magánvagyonára többszáz milliót tesz ki és éppen ezért a főváros pénzügyi köreiből az a vélemény alakult ki, hogy a bankházat ki lehet rántani a pillanatnyi nehézségekből akkor, ha a Berkovitz-testvérek magánvagyonukkal a bank mögé állanak.

A bucuresti-i szakkörök már mintegy három hete suttogtak a Berkovitz-bankház pénzügyi nehézségeiről és ezek a jóslások most úgy látszik, hogy valóra váltak. A Berkovitz-bankház egyébként ismeretes volt arról, hogy az utóbbi években különösen a dollár iránt ér-

Ertekezlet a Berkovitz-bank ügyében

Bucurestiből jelentik: Argetoianu pénzügyminiszter kezdeményezésére értekezletre hívták össze a Nemzeti Bank helyiségébe az összes nagyobb bucuresti-i bankok vezetőit. A pénzügyminiszter személyesen kíván elnökölni ezen az értekezleten, amelyen hírek szerint Manolescu bankkormányzó igen fontos előterjesztéseket tesz. Az értekezletet kiszivárgott hírek szerint azért hívták össze, mert ugy Argetoianu, mint Manolescu bankkormányzó véleménye szerint a pénzügyi helyzetet újabb intéz-

kedéseket követel. Politikai körökben a bank-értekezletnek fontos jelentőséget tulajdonítanak.

A késő éjjeli órákban érkezett jelentés szerint a bankközi értekezlet a Berkovitz-bankház fizetése képtelenségének következtében előállott helyzettel foglalkozott, valamint szóba került a bucuresti-i tőzsde ügye is. A bucuresti-i tőzsde nének ugyanis ma kellett volna megnyílnia. Erre vonatkozólag azonban az értekezlet nem hozott határozatot.

Oroszország egyik legnagyobb petroleumforrása lángokban

A tűznek eddig három halálos áldozata van — Naponta nyolcszáz tonna petroleum a lángok martaléka

Tehéránból jelentik: Baku egyik legnagyobb petroleumforrása tizenkét nap óta lángban áll. Eddig három személy esett áldozatul a hatal-

mas tűznek és többen meg is sebesültek. Naponta nyolcszáz tonna petroleum ég el. Az oltási munkálatok eddig teljesen eredménytelenek maradtak.

A Nautilus a hullámok játékszerévé vált

A hajó hirtelen megállott és a baj oka ismeretlen. Hajók kutatják a tengereiattjáró sen hullámzó tenger a hajót tovább sodorta és attól lehet tartani, hogy valahol partra fogja vetni. Ezért a kikötőből ma hajókat küldtek ki a felkutatására és segélynyújtására.

deklodott, amelyet bármikor-és-bármilyen-kur-zuson vett.

A Berkovitz-bankház fizetése képtelensége, illetékes helyről nyert információink szerint, nincs kihatással a romániai pénzpiacra. Az eddigi tapasztalat ugyanis megmutatta, hogy a nagybankok előtt mindig nyitva áll a Banca Nationala ajtaja és hogy a jegybank bármikor a nagybankok segítségére siet. Aggodalomra tehát éppen ezért nincs ok.

A nagybankok betétesei komoly betétesek, akik kis kamatokkal is megelégedtek és éppen ezért nem áll fenn annak a lehetősége, hogy a nagybankok nehézségeibe kerüljenek. A jelen esetben pedig a szakkörök Berkovitzék személyét elég garanciának tartják arra, hogy a bank szanálva lesz. Általában az a vélemény, hogy a nagymultu bucuresti-i bank fizetése képtelensége a világgazdasági krízis egyik következménye.

A szanálással kapcsolatban felmerült pénzügyi körökben az a kombináció is, hogy a Banca Nationala éppen azért köti bizonyos feltételekhez segítségét, mert a Berkovitz-testvérek — mint fentebb említettük — egy tekintélyes részét bíriák a Banca Nationala részvényeinek. A Banca Nationala ugyanis ezzel a magatartásával nyilván azt akarja elérni, hogy a Berkovitz-család a szanálás fejében átadja a tulajdonában levő részvénytárcát.

A bankház kommunikéje

A Berkovitz-bankház ma az esti órákban kommunikét tett közzé, amely szerint a

közönség előtt is ismert körülmények immobillá tették a pénzintézet tőkéinek egy részét. Ennek következtében a bankház egy rövid időre kénytelen volt fizetéseit beszüntetni. Az intézet kéri betéteseit hogy legyenek nyugodtak, mert a bankház igen rövid időn belül mindannyiukat k fogja elégiteni.

Autentikus forrásból szerzett információink szerint az aradi piacot egyáltalán nem érinti a Berkovitz Bank bukása. Az aradi bankok nem dolgoztak a Berkovitz-céggel, amelyet — mint most utólag kiderült — az itteni pénzintézetek már több mint egy esztendeje nem tartottak első kéznek. A Berkovitz Bank már egy évvel ezelőtt a newyorki árudevizát fölötünően több ponttal olcsóbban adta el, mint ahogy a devizát a piacon jegyezték. A Newyork-árut — mint köztudomásu — csak huszonegy nap mulva kellett szállítania s ez alatt a három hét alatt újabb pénzhez jutott, miután a piaci kurzusnál jóval alacsonyabb áron adott el termindevizát. Ebből kiviláglik, hogy a Berkovitz-bankház már akkor is pénzszükében volt.

Elővezetési parancsot bocsájtottak ki VARGA ANTAL, a nagyváradai Egyesült Rum- és Likörgyár Rt. egyik aligazgatója ellen

Varga Antal cáfoló levele az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez — Ezzel szemben: az aradi ügyészség a nagyváradai aligazgató letartóztatását indítványozta

A feketeszesz egész Erdélyt behálózó számainak kinyomozása és az ezekkel kapcsolatosan történt letartóztatások Erdélyszerte általános feltűnést keltek. Az aradi nyomozó hatóságok, Taranu Victor pénzügyi vezérfelügyelő és Ludosan Miklós vizsgálóbíró Grosz Mór aradi autófuvarozó letartóztatásával indították be azt az akciót, amely hivatva van a feketeszesz-panama többi szereplőit is az igazságszolgáltatás kezébe juttatni.

Grosz Mór kihallgatásával kapcsolatban — mint jelentettük — a vizsgálóbíró augusztus hetedikén több nagyváradai érdekeltet is kihallgatott, akik között azonban Varga Antal, az Egyesült Rum- és Likörgyár Rt. aligazgatója nem jelent meg. Beszámolóinkra vonatkozólag ma a következő levelet kaptuk:

Egyesült Rum- és Likörgyár Részvénytársaság

Oradea, 1931 augusztus 9.
Strada Nicu Filinescu 7.

T. Szerkesztőség!

B. lapjuk 178-ik számában azt irták, hogy nem jelent meg a kihallgatáson a nagyváradai Egyesült Rum- és Likörgyár igazgatója és későbbben egyenesen kimondják, hogy Varga Antal nem jelent meg és ezért újból megidézik. Információjuk tévedésen alapul. Engem még július hó 31-én telefonon hívtak Aradra, ahol meg is jelentem és Taranu vezérfelügyelővel együtt nyomban a vizsgálóbíróhoz mentünk, ahol kihallgattak és Grosz Mórral szembesítettek. Ugyanakkor én vállaltam magamra, hogy 1. hó 7-én ugyancsak Aradon kihallgatotti igazgató-társaimat és alkalmazottjainkat minden idézés nélkül én fogom a meghatározott időre a vizsgálóbíróhoz küldeni. Ez meg is történt. Arról, hogy ugyanakkor és ismét megjelenek, nem volt szó, tehát nem felel meg azon állításuk, miszerint én idézésre nem jelentem volna meg és éppen ezért tisztelettel kérem fenti híriket megfelelő módon helyreigazítani sziveskedjenek.

Tisztelettel:
Varga Antal.

A kihallgatással kapcsolatban megjelent tudósításnak anyagát az illetékes nyomozóhatóság adta ki. Varga Antal aligazgató ur leveleivel kapcsolatban azonban ismételtlen érdeklődünk az ügy mibenléte után és erre vonatkozólag illetékes helyen a következő információt kaptuk:

— Augusztus hetedikén tartotta meg Ludosan vizsgálóbíró az ügyben szereplő nagyváradai tanúk kihallgatását, amelyre Varga Antal aligazgató is szabályszerű idézést kapott, a melyet augusztus 4-én küldöttünk át Nagyváradra. Varga Antal a kérdéses napon az idézés dacára sem jelent meg és tekintettel arra, hogy az ügyészség letartóztatását indítványozta, az illetékes nyomozóhatóság ennek alapján elővezetési parancsot bocsájtott ki ellene.

A helyzet tehát az, hogy Varga Antal aligazgatót nemcsak hogy megidézték augusztus hetedikére, de meg nem jelenésének igen súlyos és komoly következményei mutatkoznak.

Hajtóvadászat egy feleséggyilkos gazdálkodó után

Debrecenből jelentik: A közeli Hajdúsámson községből délben jelentették Preneszberger Jenő vizsgálóbírónak, hogy ott gyilkosság történt. Vig Lajos gazdálkodó házában udvarán ma reggel 7 órakor holtan találták a gazda feleségét, akinek nyaka teljesen át volt vágva. A csendőrök azonnal megindította a nyomozást és megállapította, hogy a gyilkos

Akinek a szépsége perdöntő bizonyíték

A filmvállalat nem állja a szerződést. — 300.000 frank fájdalomdíj — Csátát nyert a gyönyörű kékszemű felperes

Párisból jelentik: Páratlanul álló jogi kérdésben kellett döntenie most a nizzai polgári törvényszéknek. A per tárgya az asszonyi szépség volt.

A pert Florence Gray asszony indította egy filmvállalat ellen, amely két évvel ezelőtt leszerződte sztárjául. A francia filmvállalat a fiatal asszonyt feltűnő szépsége miatt szerződtette és nagy gázsit biztosított részére. A szerződés megkötése után azonban a filmvállalat nem jelentkezett. A fiatal asszony hiába várta, hogy behívják filmezni, semmiféle értesítést nem kapott, de nem kapta meg gázsiját sem. Florence Gray erre sürgető levelekben szólította fel a filmvállalat igazgatóját, hogy a szerződés értelmében foglalkoztassák őt filmek főszerepeiben, de ezekre a levelekre eleinte még csak választ sem kapott, később pedig sürgetéseire a filmvállalat rideg, elutasító leveleket küldött.

„Rájöttünk, hogy az Ön kvalitásai nem felelnek meg a mi igényeinknek — írta a filmvállalat igazgatója, — Ön nem elég szép ahhoz, hogy filmjeinkben szerepeltessük és ezért kérjük, hogy a szerződést, amelyet mi felbontottunk, Ön meg nem történtnek tekintse.”

Florence Gray azonban nem tekintette „meg nem történtnek” a szerződést, hanem ellenkezőleg, igazságot, illetőleg szépsége tudatában, radikális lépésre szánta el magát és pert indított a szerződészegő filmvállalat ellen. Nem kevesebb, mint háromszázezer frankot követelt a szerződés megszegéséért és keresetében hivatkozott arra, hogy az ő szépsége szakértők szerint is alkalmas arra, hogy a legnagyobb igényű filmekben excelláljon. A szakértők, akiknek véleményét a szép asszony becsatolta, esztétikusok, színkritikusok voltak, akik egyöntetűen arra az álláspontra helyezkedtek, hogy Florence Gray valóban gyönyörű asszony és szépsége semmit sem csökkent két év alatt, amióta a szerződést a filmvállalat megkötötte.

A nizzai törvényszéknek e kedvező szakértői vélemények ellenére is nehéz problémát jelentett a kérdés eldöntése: valóban tényleg olyan szép-e Florence Gray, hogy igényt tarthat a kártérítési összegre?

Az ügyben több tárgyalás után hozták meg az ítéletet.

— Nem tud játszani, nincsen rutinja, alakja sem egészen megfelelő, — érvelt a filmvállalat ügyvédje.

— Akkor miért szerződtették le? — tette fel a jogos kérdést a felperes képviselője. A filmvállalat elsősorban szépsége miatt szerződtette Florence Gray asszonyt és úgy volt, hogy majd kinevelik színésznőnek.

A filmvállalat erre új védekezéssel próbálkozott, amivel azonban — csufosan megbu-

Romániában nem lesz szükségrendelet

Sok deviza érkezett az országba

Bucurestiből jelentik: A kereskedelemügyi minisztérium ma kommunikét bocsájtott ki, mely szerint a gabonaexporttal nagyon sok deviza érkezett az országba. Utal a pénzügyminiszter tegnap tett kijelentésére, miszerint Romániában szó sem lehet a szükségrendeletéről. Ma este minisztertanács lesz.

Alvágta feleségének nyakát s azután megszökött — Üldözik a gyilkost

maga Vig Lajos, aki élesre fent nagy konyhakkéssel metszette el felesége nyakát. A gyilkosság után Vig megszökött és többen látták is, amint a cserel erdőbe menekült. Lovascsendőrök indultak üldözésére és valóságos hajtóvadászatot rendeznek utána, hogy kézrekerítsék. A vizsgálóbíró a jelentés után kiutazott Hajdúsámsonba, hogy elrendelje a holttest fölbontását és megkezdje a kihallgatásokat,

kott. Azt állította ugyanis, hogy Florence Gray a szerződés megkötése után néhány hónappal már nem volt olyan szép, úgy, hogy a szerepeltetése nem lett volna „rentábilis.”

— Ez sem áll — csattant fel az asszony ügyvédje — de minden vita helyett felajánlom a valóság bizonyítását.

Ezen a tárgyaláson Florence Gray nem jelent meg, a tárgyalást ismét elhalasztották és a következő tárgyalási napon megtörtént a valóság bizonyítása: belibbent a terembe Florence Gray, a gyönyörű szőke, kékszemű felperes és az első pillanatban csátát nyert. Szépségét elismerte a bíróság, de még az alperes sem vitatta többé, hanem — bocsánatot kért Florence Gray-tól, amiért kétségbe merete vonni szépségét.

A nizzai bíróság a szép asszony mellé állt ítéletével és megítélte számára a 300.000 frankot a felbontott szerződésért.

Javul Izabella hercegasszony állapota

Frigyes Albrecht főherceg a betegágyánál

Budapestről jelentik: A beteg Izabella főhercegasszony állapota iránt ma is számosan érdeklődtek a Fasor-szantóriumban. A délelőtti órákban Horthy Miklós kormányzó és felesége, valamint József főherceg és Augustia főhercegasszony érdeklődtek, hogy léte felől.

Izabella főhercegnő kívánságára intézkedés történt, hogy az egész családot betegágyához hívják. Ma este érkezik Budapestre a főhercegasszony férje, Frigyes főherceg és ugyancsak estére várják fiát, Albrecht főherceget is.

Az orvosok egyébként biznak abban, hogy a főhercegasszony mielőbb felgyógyul betegségéből, amely a tüdejét támadta meg. Az orvosok azt konstatálták, hogy a főhercegasszony baltiüdejében egy kis góc keletkezett, ami előreláthatóan nem fog komplikációkat okozni. Ma délelőtt 37.8 volt Izabella főhercegnő hőmérséklete és állapotában nem következett be rosszabbodás.

Egy évi és tíz hónapi fogházra ítélték a gyilkos solymosi gazdát

Hat hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vettek.

Véres tragédia játszódott le ez év februárjában az aradmegyei Solymos-Bucsava községben. Costa Vazul szőlőbirtokost, aki lakásán töltötte az éjszakát, az éjeli ór éjfél körül arról értesítette, hogy a fali határában levő kolnájában betörő garázdálkodik. Costa Vazul értesítette néhány társát, s maga fegyvert fogott és a csoport elindult, hogy a betörőt elfogja.

Körülfogták a kolnát és Costa bezörgetőt az ajtón és felszólította a szobában tartózkodót, hogy adja meg magát. Ezután a kolna elejére került és csatlakozott a künn várakozó csoporthoz. Az ablakban ekkor egy katonaruhás férfi alakja jelent meg, aki hirtelen földre hajolva felegyenesedett és kinyitotta az ablaktáblát. A csoport tagjai azt hitték, hogy a katona fegyverét vette föl és félelmükben elmenekültek, csupán Costa Vazul maradt a helyszínen, aki remegő kézzel emelte föl fegyverét s vakon, célzás nélkül az ablakban álló alakra süttötte. A lövés azonban talált s az egyenruhás férfi holtra sebezve zuhant a földre. Amidőn Costa Vazul és visszatért társai a kolnába mentek, már csak a betörőnek vélt katona holttestét találták.

A csendőrségi nyomozás megállapította, hogy az áldozatot Costa Aurelnak hívják, aki megszökött ezredétől és faluról-falura buidokolva igyekezett szülőfalujába eljutni. Costa Vazul kolnáját is azért kereste fel, hogy ott töltse az éjszakát. A gyilkos solymosi gazdát a csendőrök letartóztatásba helyezték és az aradi törvényszék ma vonta felelősségre. Emberölésért egy évi és tíz hónapi fogságra ítélte, amelyből hat hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vett.

Brandsch Rudolf dr.

kisebbségi alminiszter Ujaradon

Propaganda-beszédet mondott az új terményértékesítési szövetkezet érdekében — Német-sváb gyűlés a Kornett-vendéglőben — Üdvözlések és kihallgatások — Közel 2000 ügyet intézett el a kisebbségi alminisztérium fennállása óta — Nem helyezik hatályon kívül a Boila-féle nyugdíjtörvényt

A kisebbségi alminiszter érdekes nyilatkozatokat tett az Aradi Közlöny számára

Brandsch Rudolf dr. kisebbségi alminiszter a bánági német-sváb községek látogatása során kedden délelőtt tizenkét órakor érkezett meg Ujaradra. A kisebbségi alminisztert Ujarad német-sváb vezetői fogadták, aki Beller Hans német-sváb kormányképviselő és Muth Gáspár dr. szenátor társaságában érkezett. A község határában a minisztert négylovas hintóval és rezesbandával várták és rezesbanda kísérettel mentek a Kornett-féle vendéglőbe, ahol a hivatalos fogadtatás volt.

A miniszter megérkezése után fogadta kihallgatáson a jelentkezőket. Elsőnek Alföldi Pál, a gazdák Termelő Szövetkezetének vezető-igazgatója terjesztette a miniszter elé az aradmegyei cukorrépa-termelő gazdaközöntség panaszát és kérte, hogy a miniszter hasson oda a kormánynál, hogy a cukorrépa árát az idén is állapítsa meg a kormány.

Brandsch alminiszter válaszában kijelentette, hogy mindent elkövet az aradmegyei cukorrépa-termelő gazdák érdekében.

— Bár ez az ügy — mondotta a miniszter — nem tartozik a hatáskörömbé, de remélem, hogy a kormány az intervenciómra pár napon belül közmegelegedésre fog intézkedni.

Az ujaradi német-sváb gimnázium nevében Cugrin igazgató üdvözölte ezután a minisztert és meleg szavakkal köszönte meg Brandsch eddigi pártfogását, melyet az iskola érdekében kifejtett. A minisztert láthatólag meghatotta az igazgató lelkes beszéde és hosszabb ideig elbeszélgetett vele az eljövő iskoláról.

Kérvényezők az alminiszter előtt

Körösi Rudolf és Rusz József elbocsájtott pénzügyi tisztviselők kérvényt nyújtottak át a miniszternek, melyben felpanaszolják, hogy mind a ketten a zilahi pénzügyigazgatóság szolgálatában állottak és egy szesz-vizsgálatból kitolva ügyből, minden előzetes értesítés nélkül elbocsájtották őket állásukból, annak dacára, hogy a vizsgálat alkalmával fényesen beigazolódtak, hogy ők a szesz-ügybe nem voltak bekeverve. A miniszter átvette a két magyar tisztviselő kérvényét és ígéretet tett arra nézve, hogy ügyüket a lehető legsürgősebben elfogja intézni.

Az egykori tisztviselők után özv. Eizel Katarina járult a miniszter elé, aki szintén egy kérvényt nyújtott át, melyben a Boila-féle nyugdíjtörvény értelmében az elhalt férje utáni nyugdíjat kéri. A miniszter átvette ezt a kérvényt is.

Ezután nyolc község delegációját fogadta a miniszter, akik terjedelmes kérést terjesztettek együttesen a miniszter elé, melyben kérik, hogy még az 1925-ben Aradmegyéhez csatolt nyolc községet csatolják vissza Temesmegyéhez és ezzel állítsák vissza a régi járást. — Ezeket a községeket — hangzott a panasz — annakidején még a Bratianu-kormány rendelkezése csatolták az aradmegyei járáshoz és azóta ezek a községek csak vegetálnak.

— Kérjük a miniszter urat — mondotta a delegáció — hogy interveniáljon a belügyminiszter urnál ez ügyben, mert ha ez sokáig így húzódik, az elcsatolt községek gazdaságilag jönnének.

A miniszter figyelmesen hallgatta végig a delegáció kérelmét és megígérte, hogy hazaérkezése után azonnal kihallgatáson jelentkezik a belügyminiszternél és reméli, hogy ezt az ügyet is nemsokára el tudja intézni.

Ezzel azután véget is ért a kihallgatás. Brandsch Rudolf dr. Beller Hans és Muth Gáspár társaságában átment a vendéglő udvarára, ahol már mintegy 150—200 főnyi tömeg várta. A miniszter megérkezését harsány Hoch!-hal fogadta a tömeg, majd az ujaradi énekkar két dalt énekelt.

Az énekkar előadása után lépett a pódiumra dr. Neff ujaradi ügyvéd és pár szóval, német nyelven bejelentette, hogy Brandsch Rudolf kisebbségi alminiszter, aki a bánági német-sváb községeket látogatja, megérkezett Ujaradra. A hallgatóság „Hoch!”-kiáltásai közepette lépett Brandsch Rudolf a pódiumra és félórás beszédében a mai romániai gazdasági viszonyokat ismertette.

Meg kell alakítani a terményértékesítő szövetkezetet

— A kormány most nemrég — mondotta a miniszter — felhívta az összes gazdákat, hogy a romániai terményértékesítő szövetkezetbe jelentkezzenek felvételre. Ezzel a kormány a gazdákat elő akarja segíteni, hogy terményeiket a ma létező áron értékesíthessék. Ma a brazil gabonapiac összehasonlíthatatlanul több terményt tud felvenni, mint a rotterdami gabonapiac, melynek felvevőképessége a németországi állapotok miatt az utóbbi időben alaposan megcsappant. A gabonaprémiumot így is, úgy is meg kell fizetni, de a nagyobb tételben való értékesítésnél ez nem tünik fel oly elviselhetetlennek, mint így, mikor detailban adnak túl a termelők áruikon.

Brandsch Rudolf beszéde után Beller Hans, majd Muth Gáspár beszéltek, mindketten az aktuális pénzügyi helyzetről. Majd utána dr. Gutth, az Eisenring főtitkára pár szavas beszéde zárta be a gyűlést, mely fél háromig tartott.

A gyűlés végzetével Károly királynak és Iorga miniszterelnöknek üdvözlő-táviratot küldtek.

Az Aradi Közlöny munkatársának alkalma volt Brandsch Rudolf kisebbségi alminiszterrel beszélni, aki lekötelező szívélyességgel választott kérdéseinkre:

— Mi a jelentősége a miniszter ur bánági látogatásának?

— A látogatásomnak nincs politikai jelentősége — válaszolta a kisebbségi alminiszter — csupán a német községek mostani állapotát akartam közelebbről, személyes tapasztalatok alapján tanulmányozni.

Bűnvádi följelentést tettek Löbl János ellen

Löbl is följelentette bérloját — Huszonötezer pengőt előjegyeztek Löbl házára — Lehellett-e díjat elfogadni olyan bérletért, amely még nem volt Löbl Jánosé?

Budapestről jelentik: Mint ismeretes, a Magyar Színház volt bérloji, dr. Juhl Marcell és Löbl János a következő szezonra a Magyar Színház ruhatárát bérbeadták Hartmann Róbert vállalkozónak, akinek több ilyen színházi ruhatár- és büffe-bérlete van.

Hartmann Róbert huszonötezer pengőt fizetett le készpénzben Löbl Jánosnak, aki ezért az összegért garanciát vállalt és huszonötezer pengőről szóló fedezeti váltót adott át Hartmannnak. Közben kiderült, hogy a színház bérlete még nem véglegesen Juhl Marcellé, mire Hartmann veszélyeztetve látta pénzét és esedékesé tette a váltót, kiállította a lejárat napját és a törvényszékhez fordult, hogy Löbl János ingatlanára a huszonötezer pengőt előjegyezzék.

Löbl János emiatt váltóhamisítás címén följelentést tett Hartmann Róbert ellen, aki kihallgatása során előadta, hogy ő nem követett el váltóhamisítást, csak miután veszélyeztetve látta pénzét, peresítette a váltót. Ugyanekkor ő is bűnvádi följelentést tett az ellene panaszszal élő Löbl János ellen, Följelentésében elő-

adta, hogy a Magyar Színház ruhatárát neki bérbe adták és fölvetették tőle a huszonötezer pengő bérleti díjat előre, holott akkor még nem volt az övé a Magyar Színház bérlete, tehát olyan bérletet adtak neki, amely fölött még nem rendelkeztek.

— Milyen eredményeket ért el a két hónap óta felállított kisebbségi alminisztérium? Dr. Brandsch: Én a parlament összehívása után érintkezésbe léptem minden kisebbségi képviselővel és megismerkedtem a különböző kisebbségek kívánásaival. A kisebbségi alminisztérium felállítása óta számtalan nagyobb kérdésben sikerrel interveniáltam a miniszterelnök urnál. Hogy milyen munkát végzett a hivatalom e néhány hónap alatt, az abból is világosan kitűnik, hogy az alminisztérium felállítása óta közel 2000 ügyet intéztünk el.

— Mi a véleménye a Miniszter Urnak az erdélyi szeparatisták politikai tömörüléseiről?

Dr. Brandsch: Kérem, engem a román belpolitika csak a kisebbségi kérdéssel kapcsolatban érdekel. Az erdélyi román képviselők politikai blokkjáról csak az újságokból értesültem, erről közelebbit nem tudok.

— Elképzelhető-e, hogy Iorga miniszterelnök, aki kisebbségi alminisztériumot kreált, hatályon kívül helyezi a Boila-féle nyugdíjtörvényt, mely megfosztja a nyugdíjasokat törvényes illetményeiktől?

Dr. Brandsch: A Boila-féle nyugdíjtörvényt Iorga semmi körülmények között nem helyezi hatályon kívül, legalább is ilyen tervről nekem semmi tudomásom sincsen. A nyugdíjnak megvan a maga alapja és csak idő kérdése, hogy mindenki megkapja törvényes illetményét.

— Mit gondol a Miniszter Ur, elképzelhető-e az, hogy a német-sváb-párt együttműködjék a Magyar Párttal?

Dr. Brandsch: Erről nem nyilatkozhatok. Ez a kérdés közvetlenül a két kisebbségi párt ügye. Arról, hogy a két kisebbségi párt közeledett volna egymáshoz, még tudomásom nincs.

Bitay dr. a magyar referens

— Még egy utolsó kérdés, Miniszter Ur Bitay Árpádnak milyen szerepe van a kisebbségi kérdések kezelésében?

Dr. Brandsch: Bitay ur consilier technic az én hivatalomban és kizárólag a magyar ügyeket dolgozza fel.

A gyűlés az ujaradi dalárda éneklésével mellett oszlott szét. A gyűlés után az ujaradi német-sváb vezetők a Kornett-vendéglő éttermében diszket adtak a miniszter tiszteletére, mely a késő délutáni órákban ért véget. Az ebédet tiszta nem hangzottak el.

Brandsch miniszter Beller képviselő és Muth szenátor társaságában délután Pankota és Szentanna községeket kereste fel, utána este kilenc órakor visszajött Aradra. A miniszter a képviselő és szenátor társaságában éjjel visszautazott Bucarestbe. (b. g.)

adta, hogy a Magyar Színház ruhatárát neki bérbe adták és fölvetették tőle a huszonötezer pengő bérleti díjat előre, holott akkor még nem volt az övé a Magyar Színház bérlete, tehát olyan bérletet adtak neki, amely fölött még nem rendelkeztek.

A főkapitányságon most folytatják a nyomozást a két följelentés előzményeinek pontos kiderítésére.

Az aradi mozik mai műsora

Negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: SZENVEDÉLYES SZEREM. Kalandos történet az alkoholcsempészek világából. Főszereplők: Ita Rina és Wladimir Gaidarow.

ELITE MOZGÓ: Új műsor. A HALÁLHUROK. Nagyszabású cirkuszdráma. Főszereplők: Jenny Jugo, Werner Krauss és Warwick Ward.

GRADISTE MOZGÓ: Új műsor. EMBER EMBER ELLEN. Dráma Harry Frel-vel a főszerepben.

HIREK

Kávéházi romantika

(Anno 1931)

I.

Kedves Mátys!

Csütörtökön délután 4 órakor várjon rám a Napoleon-kávéházban a régi helyen. Kérem: jöjjön be korábban és foglalja le a mi kis asztalunkat

Szívveljes üdvözléssel!

Magda

II.

Drága Magduska!

Sorait dobogó szívvel olvastam és higgye el, én volnék a világon a legboldogabb, ha csütörtökön délután együtt uzsonnáznánk abban a felejthetetlen füstös kis kávéházban, de sajnos, legyőzhetetlen akadályok tornyosultak kívánságának teljesítése elé. Levelében írja, hogy csütörtökön délután jöjjen be a kávéházba még négy óra előtt és foglaljam le a mi sarokasztalunkat, amelynek hideg márványlapjához bennünket annyi édes emlék fűz. Drága Magduska, ne haragudjon rám, de én valahogyan tu'korán foglaltam le azt a kis asztalt és most heves lelkiismereti furdalást érzek, mert amíg egyrészt híven teljesítettem a rámrótt kötelességet, addig másrészt a Magával való édes találkozásról kell lemondanom. A kávéházi asztalt ugyanis én még szerdán délelőtt 11 órakor foglaltam le, de lefoglaltam a hozzá tartozó összes székeket, valamint azt a néhány tükröt és csillárt, a melyre most bizonyos nosztalgiával gondolok vissza.

Kezét csókolja, vigasztalhatatlan imádója

Dobescu Leonidász,
állami adóvégrehajtó.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Továbbra is változékony, hűvös, jobbra szeles idő, kisebb lecsapódásokkal.

— **Aláírták a román—magyar kereskedelmi szerződést.** Bucurestiből jelentik: Ma délután Sinaiban aláírták a román—magyar kereskedelmi szerződést. A szerződésről egyelőre részletek még hiányzanak.

— **Aradi egyházi ünnepségek Nagyboldogasszony napján.** A katolikus egyház szombaton, 15-én ünnepli Nagyboldogasszony napját, amikor is nagy egyházi ünnepségeket tartanak az aradi Minorita-templomban. Ezen ünnepségek keretében, a háromnegyed tíz órai kezdettel megtartott nagymise után, a temesvári egyházmegye külön erre az alkalomra szerkesztett imájával ünnepli meg fennállásának első évfordulóját, az aradi Minorita-templomban.

— **Temesmegye új prefektusa.** A hivatalos lap közli, hogy Bughetianu Stefan vezérfelügyelő temesi prefektusi megbízatása megszűnt. Egyben közli, hogy a vármegye új prefektusává Furlugianu Octavian krassómezei földbirtokost nevezték ki. Furlugianu Octavian, aki Petala tábornok veje, jelenleg szolgálaton kívüli százados. A politikai életben nem új ember, az Averescu-kormány idején képviselő volt.

— **Szeptemberben megnyílnak az elemi iskolák.** Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi miniszter rendeletet bocsájtott ki, amelynek értelmében az óvodákban és elemi iskolákban a tanítás szeptember elsején kezdődik.

— **Stana Simion főesperes megemlékezése dr. Albu Istvánról.** A tragikus sorsu Albu István dr. temetésén, — mint arról utólag értesítenek — Stana Simion főesperes, püspöki tanácsos tartott a klérus részéről magasszárnyalásu megemlékezést az elhunyt igazgató-főorvosról.

— **Szabadiábra helyezték Kramer Béla aradi szobafestőt.** Az aradi rendőrség a képvisezőválasztások alkalmával helyezte letartóztatásba Kramer Béla aradi szobafestő segédét, aki kommunista tartalmu röpiratokat osztogatott. Ügyében a vizsgálat befejezést nyert, Kramer Béla kérvényt adott be a vizsgálóbíróhoz, amelyben szabadiábra helyezését kérte. Kérelméhez úgy a vizsgálóbíró, mint az ügyészség is hozzájárult, s így Kramer a mai napon elhagyta az ügyészség fogházát.

Ghandi nem megy Londonba

Nézeteltörése támadt az indiai alkirálylyal

Bombayból jelentik: Ghandi ma táviratot intézett az indiai alkirályhoz, amelyben bejelentette, hogy nem vesz részt a Londonban tartandó „Indiai Kerekasztal” konferen-

cián. Hírek szerint a nacionalista névezés azért határozta el magát erre az álláspontjára, mert elégedetlen volt Hackson alkirálynak egy hozzá intézett levelével, amelyet egy ingatlanadó kérdésben írt hozzá.

Kétséges a kibékülés a Vatikán és Mussolini között

A Szentatya és a Duce ragaszkodnak eredeti álláspontjukhoz

Rómából jelentik: Ismeretesek azok az elmentések, amelyek már huzamosabb idő óta fennállnak a Vatikán és Mussolini között. Eddig nem sikerült a pápát és a miniszterelnököt kibékíteni, úgy, hogy a béke érdekében új tár-

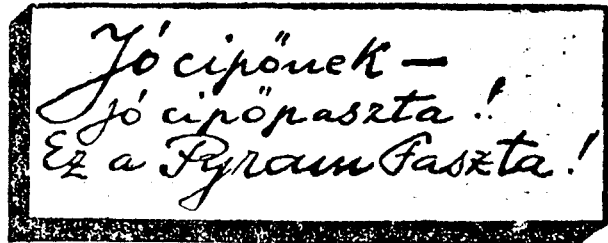
gyalások váltak szükségessé, amelyek most ismét megindultak a Vatikán és a kormány között. Hír szerint, úgy a Szentatya, mint Mussolini szilárdul ragaszkodnak eredeti álláspontjukhoz.

CHAPLINNEL

az élet játszott komédiát

Párisból jelentik: Mary Reewes (valódi nevén Müller Mici) Chaplin legújabb szerelme nyomtalanul eltűnt Juan les Pinsből. Mary Reewesről már mindenki mint Mrs. Chaplin III-ról beszélt és a fiatal leány, eltűnése ép ezért óriási feltűnést keltett. Mindenki tudta, hogy Chaplin halálosan szerelmes a nagyon szép, angyalarcú kislányba és miután Charlie az eltűnés óta nem mutatkozik, a juannes pinsi fürdővendégek tudnivalik, hogy a szegény Chaplinnel ez egyszer az élet játszott chaplini szomorujátékot. Mici Müller eltűnését egy jóképű egyiptomival hozzák összefüggésbe.

— **Bélyegezetlen öngyújtót használt.** Az aradi rendőrségre ma előállították Pacurar Mihály 35 éves, Strada Sfântul Ilie 2. szám alatti lakost, aki bélyegezetlen öngyújtót használt. Pacurar ellen megindították az eljárást.

— **Feljelentések az aradi nyugdíjas egyesület elnöke ellen.** Az aradi ügyészséghez több feljelentés érkezett Went Manó, a nyugdíjas egyesület elnöke ellen. A feljelentések nagyobb részt a közelmúltban megalakult Közal alkalmazottak Nyugdíjgyesületének egyik vezető tagjától credtek, aki egymás után több feljelentést adott be Went Manó ellen. A feljelentések alapján az aradi ügyészség az iratokat ma letartóztatási nidiványal tette át Ludosan Miklós vizsgálóbíróhoz, aki beidézte a nyugdíjas egyesület elnökét, mivel azonban letartóztatásra okot fennforogni nem látott, nem adott helyt az ügyészségi indítványnak. A vizsgálóbírói végzés ellen Vulpe Constantin főügyész felfolyamodással élt s ennek az alapján az ügyben holnap dönt az aradi törvényszék vádтанácsa.

Nincs a teremtésben nyertes csak én: Nyertem a Zsidó Kórházak sorsjegyén!

— **Kifosztotta aradi lakásadóját.** Ujváry János foglalkozás nélküli iparossegéd, a közelmúltban egyik ismerősétől kért éjjelre szállást, amidőn eltávozott, elvitte ismerősének egyik ruháját és kétszáz lej készpénzt. A bűnvádi feljelentés alapján Ludosan Miklós vizsgálóbíró ma hallgatta ki Ujváry Jánost, aki éhségére és elviselhetetlen nyomorára hivatkozott és megígérte, hogy a kárt megtéríti ismerősének. Az ügyészség az iratokat letartóztatási indítvánnyal tette át a vizsgálóbíróhoz, aki azonban ezt nem foganatosította. A vizsgálóbírói döntés ellen az ügyészség felfolyamodást jelentett be, melyben holnap dönt az aradi törvényszék vádтанácsa.

Az aradi ügyészség lakója marad a megtévedt bacau-i urileány

A vizsgálóbíró szabadiábrahelyezési határozatát az ügyészség megelébbezte

Néhány héttel ezelőtt az aradi rendőrség letartóztatásba helyezte egy bacau-i származású és középiskolát végzett urileányt, Ursache Victoriát, aki butorozott szoba megtekintésének ürügyével uriházakhoz ment be és itt, felhasználva a házbeliék távollétét, lopásokat követett el. Azonban tettenérték, átadták a rendőrségnek, ahonnan kihallgatása után az aradi ügyészségre kísérték át.

Ludosan Miklós vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot és Ursache Victoria kérvényét adott be, amelyben kérte szabadiábra helyezését. A vizsgálóbíró hozzájárult a megtévedt urileány kérelmének teljesítéséhez, tekintettel arra, hogy az okozott károsseg mindössze ezer lejt tesz ki, a vizsgálóbírói határozatot azonban az ügyészség megelébbezte, s így Ursache Victoria a tábla döntéséig letartóztatásban marad.

— **Mikelaka contra Glogovác.** Különös háborúság színhelye volt tegnap Mikelaka. Comlosan János és Dehelean Péter mikelakai lakosok az országuton észrevették, hogy négy régebbeni garda közeledik feléjük, akikkel már villát ragadtak és azzal támadták meg a nagy glogováci gazdát, akiket csak a közbelépő emberek mentettek meg a súlyosabb sérüléstől. Comlosan Jánost és Dehelean Pétert előállították a rendőrségre.

— **Utlevél nélkül jött át a határon.** Az aradi rendőrségen ma jelentkezett Silbert József 20 éves nagybecskereki illetőségű kereskedősegéd, aki elmondotta, hogy utlevél nélkül átlépte a jugoszláv—román határt. Seiber: Józsefet azonnal őrizetbe vették és megindították ellene az eljárást.

— **Beiratások az aradi állami fiuliceumban.** Az aradi Moise Nicoara fiuliceumban a beiratások augusztus 25-én kezdődnek és azok augusztus 31-ig tartanak. A javító vizsgákat szeptember elsején és másodikán fogják megtartani, míg szeptember harmadikán kezdetét veszi a tanítás.

— **Csak felnőtteknek való az az öt kacagató egyfelvonásos darab,** amelyet Darvas Ernő és kitűnő együttese játszanak szombaton és vasárnap este kilenc órai kezdettel a nyári szinkörben. A kitűnő együttes tagjai közül ki kell emelni Berecz Mancót, Polgár Nusit, Fonyódi Erzsébetet, Darvas Ernőt, Jávor Alfrédet, Bihari Zoltánt, Aradi Györgyöt, Gém Imrét. Mindkét előadás olcsó mozihelyiségekben. Jegyeket csütörtöktől kezdve árusít a téli színház pénztára.

— **Tűz Pankótán.** Tudósítónk jelenti: Folyó hó 10-én a déli órákban Buda Mitru gazda udvarában meggyulladt egy szalmakazal, mire a tűzoltóság kivonult a helyszínre, a házbelielkeknek sikerült a tüzet eloltani, a kár jelentéktelen.

Művészet, — vagy pornográfia?

Az aradi Novum-cég érdekes beadványa az aradi törvényszéken

Az aradi „Novum“-cég, — mint az Aradi Közlöny megírta — pert indított Russu brassói könyvtáros ellen, aki nagyobb értékű levelezőlapot rendelt a cégtől. A levelezőlapok ellenértékét azonban nem fizette ki, azzal az indoklással, hogy a levelezőlapokat a brassói sziguranca elkobozta, azzal az indoklással, hogy azok szemérem sértők. A cég keresetében hivatkozott arra, hogy a levelezőlapokat külföldről hozatja és a vám-nál nem gördítettek akadályt azok behozatala elé.

Russu jogi képviselője ezzel szemben bejelentette, hogy a brassói rendőrség külön is eljárást indított és kérte a bíróságot, hogy az ítélethezatalt függesse fel, addig, amíg a rendőrségi vizsgálat befejezést nem nyert és az ügyre vonatkozó jegyzőkönyveket a rendőrség átküldi a bírósághoz.

A cég jogi képviselője, Tímár Andor dr. aradi ügyvéd, ma érdekes beadványt nyújtott be az aradi törvényszékhez. Beadványában tiltakozott a brassói sziguranca olyan értelmű beállítására ellen, mintha a levelezőlapok pornografikusok lennének. A képek, bár női aktókat ábrázolnak, művészi felvételek és világ-hírű festményeket ábrázolnak, élő modell beállításában. Tekintve, hogy a belügyminiszteri rendelet csak az obscén tárgyú levelezőlapok terjesztését tiltja, a brassói hatóságok jogtalanul kobozták el a levelezőlapokat, amelyek nagyobb részét meg is semmisítették. Egyben kérte, hogy a bíróság hallgasson ki művészi szakértőt arra vonatkozólag, hogy a levelezőlapok mennyiben térnek el a művészi követelményektől s általában azok sértik-e a közérkölcöket? Kérte a bíróságot, hogy Russu kötelezze az elkobzott levelezőlapok kivételével, a többi átvett áru árának megfizetésére.

— **Késpárbaj egy aradi kocsmában.** Nini Péter és Muresan János ma este az egyik aradi kocsmában együtt mulattak, ahol összeszólalkoztak. A szóváltás csakhamar tettelegességgé fajult és mindketten előrántották késeiket, amelyekkel megsebesítették egymást. Mindkettőjüket súlyos állapotban a kórházba szállították.

— **Elveszítette az uccán a gyermekeit.** Ma este tíz óra körül, az egyik ügyeletes rendőr egy négy éves és egy két éves kis fiút talált. Amikor megkérdezte őket, hogy mi a nevük, csak annyit tudtak mondani, hogy az egyik Pista, a másik pedig Lajcsi, de arról, hogy hol laknak, nem tudtak felvilágosítást adni. A rendőr, aki nem tudott mit kezdeni a két gyermekkel, végül is felvitte őket a rendőrségre, ahol csakhamar jelentkezett Schmidt Jánosné Strada Nicolae Bolcas 14. szám alatti lakos, aki Pistában és Lajcsiban felismerte gyermekeit és hazavitte őket.

— **Vakmerő betörés Lippán.** Lippai tudósítónk jelenti: Vakmerő betörés történt ma éjszaka Lippán, ahol ismeretlen tettesek behajoltak Eck Ferenc építész Regele Ferdinand-uton lévő lakásába és onnan 12 ezer lej készpénzt, továbbá négy ezer lej értékű ruhanevet, valamint egy teljesen új kerékpárt loptak el. A rendőrség a vakmerő betörők kézrekerítésére erélyes nyomozást vezetett be.

— **Halálos lórugas.** Rupán Fülöp, a pécskai mezőgazdasági iskola 27 éves kocsisa, tegnap délelőtt itatni hajtotta ki a lovakat. Itatás közben az egyik ló, amely különben szinte híres volt a szelidségéről, hasba rugta a szerencsétlen kocsist, akit beszállítottak a kórházba. Rupán Fülöp ma reggel fél hat órakor sérüléseibe belehalt.

— **Meghívó.** Az arad-mikalakai római Katolikus egyháztanácsa augusztus 15-én, szombaton este 9 órai kezdettel, bucsu-bált rendez, templomunk javára, a Hajós-féle vendéglőben, melyre mindenkit tisztelettel meghívunk. Beléptidij tetszés szerint. Elsőrendű zenéről, jó étel- és italról gondoskodva van, Az egyháztanács.

Megkezdődik Románia legnagyobb

Hatszáz kommunista a vádlottak padján — Elkészült a vádirat —

Ujabb vasuti merénylet Besszarábiában

Bucurestből jelentik: Bugaz és Saba besszarábiai községek között, a vasuti síneken talpfákat helyeztek el. A merénylet a személyvonat ellen készült, amely azonban áthaladt a talpfákon és nem siklott ki. Az ügyben a legszigorubb vizsgálatot indították meg.

Az augusztus elsejei kommunista letartóztatásokkal kapcsolatban, egyébként ma fejeződött be a vizsgálat, amelynek eredményeképpen hatszáz kommunista ellen adnak ki vádiratot. Ez a legnagyobb kommunista per, amelyet eddig Romániában lefolytattak.

Németország megveszi a spanyol gyarmatokat Afrikában

Megindul a küzdelem Merokkoért és Kamerunért — Spanyolország terve kinos fellúnést keltett Párisban

Párisból jelentik: A spanyol kormány a gyarmatügyi politikáját egészen új alapokra kívánja helyezni és azt tervezi, hogy vagy eladja gyarmatait, vagy pedig az ott lakó bennszülött népek önkormányzati jogát visszaállítja. Ez a terv Franciaországban kinos fellúnést keltett, amennyiben annak idején Ka-

merunt azért kapta meg Spanyolország, hogy ne kelljen a francia államnak a háta mögött német gyarmattól tartania. Most pedig Spanyolország éppen Németországnak akarja ugy Kamerunt, mint Marokkót eladni, úgy, hogy Franciaország megnagyobbodott német gyarmattal találja szemközt magát Afrikában.

Jutalékért szállított halottakat és haldoklókat két kórházi ápolónő

Temetkezési vállalatok kölcsönös szerződése — Elbocsájtották az ápolónőket

Kopenhágából jelentik: Különös üzleti fogások derültek ki egy becsületsértési per bírósági tárgyalásán. Egy kopenhágai kórház két ápolónője kölcsönösen feljelentette egymást becsületsértés miatt. A két ápolónő, mint a tárgyaláson kiderült, összeveszett azon a jutalékon, amelyet egy temetkezési vállalatot kaptak. A vállalat ugyanis formális szerződést kötött az ápolónőkkel, amelynek alapján minden olyan temetésért és koporsószállításért, amelyet az ápolónők közvetítettek, ju-

talékok fizetett nekik. A furcsa szerződés értelmében az ápolónőknek minden halálesetnél azonnal be kellett jelenteni a vállalatnál. Kiderült, hogy ujjában az ápolónők már az életveszélyesen beteg ápoltak címét is közölték a vállalatnál, hogy annak ügynökei felkészülten várhassák a katasztrófa bekövetkezését s máris megjelentek a gyászházban a megrendelésért. A két ápolónőt kisebb bírságra ítélték becsületsértésért, a kórházból azonban elbocsájtották őket.

— **Albici János volt jegyző** annak közlésére kérte fel szerkesztőségünket, hogy a városhoz beadott kérvényében nem fizetésemelést kért, hanem az általa élvezett természetbeni járandóságoknak pénzbeli megváltását.

— **Halálos hóguta Pankotán.** Pankotáról jelentik: A nagy hőségnek Pankotán ma volt az első halálos áldozata. Drencsán György gazdálkodó kertjében, hagymaszedés közben, hirtelen összeesett és pár perc múlva meghalt. A hozzátartozók azonnal elhívták dr. Werner Miklós helyettes körorvost, aki már csak a beállott halált konstatálhatta és megállapította, hogy az hóguta következtében állott be.

— **Ötezer pengőből hétezer lett.** A Színházi Élet filmötlet és filmszínész ötezer pengős pályázatát a Magyar Filmipari Alap most hétezer pengőre emelte fel. Ezzel a tekintélyes összeggel jutalmazták a beérkezett legjobb filmpályázatot, a beérkezett fényképek közül az öt legjobb pedig a Hunnia filmgyár szerepet biztosít magyar filmekben. Rengeteg cikk, regény, szindarab, egy teljes gyermeklap, kotta és kézimunkamelléklet van még a Színházi Élet új számában, melynek ára 40 lej, előfizetési díj egynegyed évre 450 lej.

— **Erős, vérbő, kövér emberek számára** a természetes „Ferenc József” keserűviz naponta való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendszeres bélműködést biztosít.

— **Az Új Idők új száma.** Edisonról írt cikkkel Beke Manó és sok kedves, eddig ismeretlen részletet mond el Edison gyermekkoráról is. Beke Manó cikkét az Új Idők mai száma közli, amelyben művészi reprodukciók, fényképek a világ minden tájáról, tartalmas érdekes rovatok, keresztrejtvény, szerkesztői üzenetek, kézimunka, kertészet, gasztronómia, szépségápolás teszik változatossá Herczeg Ferenc szépirodalmi hetilapját, amelynek kiadóhivatala Budapest, VI. Andrásy-ut 16. bárkinnek küld díjtalan mutatványszámot. Előfizetési díj egyévére 260 lej.

Megmérgezte magát

egy híres-szép marosvásárhelyi uriaszony

Dr. Turnowsky Sándor ügyvéd feleségének titokzatos tragédiája.

Marosvásárhelyről jelentik: Városszerte nagy megdöbbenést és őszinte részvétet keltett egy ismeret marosvásárhelyi ügyvéd, Turnowsky Sándor dr. feleségének öngyilkossága. A város urtársadalmának közkedvelt, szépségéről egész Székelyföldön híres fiatal uriaszony megmérgezte magát és bár orvosai mindent elkövettek, hogy megmentsek az életnek, napokig tartó halálküzdelem után tegnap este kiszenvedett.

Turnowskykné, leánynevén Darvas Rózi nagyváradi származású volt. Nagyon intelligens, irodalomért, költészetért rajongó lélek, aki Ady Endre autogramját ereklyeként őrizte, értékes könyvtára volt, amelyben megtalálhatták az erdélyi magyar, valamint a külföldi irodalom legjobb termékeit. Édesapja a nagyváradi Darvas és Laroche előkelő cégnek volt a tulajdonosa. A magyar kommun kikiáltásának napján Budapestre ment, ahol az egyetemét látogatta. Itt találkozott Turnowsky Sándor dr.-al, aki szintén erdélyi, marosvásárhelyi volt, akihez rövidesen feleségül ment. Marosvásárhelyre költöztek, ahol boldog családi életet éltek. A tragikus öngyilkosság okát közelebbről nem sikerült megállapítani.

— **Felhívás a bérkocsisokhoz.** A Chestura Politiei Arad, Sectia de Circulatie felhívja az összes aradi 1 és 2 lovas bérkocsisokat, hogy folyó hó 17-én és 18-án, 8—12 óra között, a rendőrkeszturnán mutassák be a bérkocsijukat, lovaikat és felszerelésüket, felülvizsgálás végett.

SPORT KÖZLÖNY

A pankotai Sparta

mind a három csapata győzött a borosjenői Victoria csapatai ellen

Vasárnap délután a borosjenői Victoria három csapatával átrándult Pankotára, ahol a pankotai Sparta sport klub látta vendégül a borosjenői footballistákat. A mérkőzéseket szokatlanul nagyszámú közönség nézte végig. Ezt a nagy érdeklődést főleg a borosjenői csapatban centert játszó női footballista, Szigeti Böske játéka kellette.

A program a törpe csapatok játékával kezdődött, utána a második csapatok mérkőztek, majd a főmérkőzést a Victoria és a Sparta első csapatai játszották. A mérkőzések eredményei a következők:

Sparta I.—Victoria I. 4:0.

Sparta II.—Victoria II. 3:0.

Sparta törpe—Victoria törpe 4:0.

Amint az eredményekből látható, mind a három mérkőzést a pankotaiak nyerték meg, — hozzá tehetjük, megérdemelten. Szigeti Böske játékát a lelkes pankotai közönség többször tapssal honorálta. Az első csapat góljait Szijártó Tódor (3) és Kleindl rugták. Bíró: Walter.

O A román válogatott őszi küzdelmei. A román nemzeti válogatott labdarúgó csapata az őszi folyamán több nemzetközi mérkőzést fog lebonyolítani. Az eddigi tárgyalások alapján fix kötés két mérkőzésre van és pedig: szeptember 20-án Csehszlovákia, míg október 4-én a magyar válogatott ellen fog szerepelni nemzeti válogatott csapatunk.

O A Ferencváros Temesváron. A nagynevű budapesti proficsapat, a Ferencváros, a Ripensia meghívására, vasárnap Temesvárra rándul át, ahol a Ripensia ellen fog mérkőzni.

AAC—Sebisana 3:0 (2:0)

Frádságos küzdelem után győzött az aradi csapat

Borossébesről jelentik: Vasárnap tartotta a Sebisana Sport Egyesület pályavárató mérkőzését, illetve ünnepségét, amely alkalomra az aradi AAC-ot látta vendégül.

AAC—Sebisana-meccs 3:0 (2:0) eredménnyel zárult. Az üdvözlő beszédek és zászlócsere után kezdetét veszi a játék. Dacára annak, hogy az AAC első csapata a Gloriával játszott, mégis elsőrangú játékerőt képviselő csapatot küldött le Sebesbe, a kik leigazolások miatt Aradon vasárnap még nem szerepelhettek. Fáradtságos küzdelem után megérdemelten győzött az AAC a lámpalázból levő sebesiek felett. A mérkőzés mindvégig szép volt és a nagyszámú megjelent közönség lelkesen ünnepelte az AAC csapatát. Góllövők: Incze, Erky és Tauss. Jók voltak még a győztes csapatokból: Theimler kapus, aki különben a nap hőse volt, az ő szenzációs védésének köszönhető, hogy a sebesiek nem rugtak gólt. Továbbá Kolumbán, Rónai, Gencsi. A sebesiek közül jók voltak: Lambertus, aki a mezőny legjobbja volt, Siclovan, Sinder, Balán és Seeni. Bíró: Lengyel Károly.

* — **A lippai sportklub kirándulása Dettán.** Lippai tudósítónk jelenti: A lippai sportklub tenniszgárdája nagyszerű kirándulást rendezett vasárnap, augusztus 9-én a közelfekvő Dettára és egy tenniszverseny keretében mindkét sportklub barátságos viszonyt kezdeményezett, melynek folytatása lesz a közeljövőben Lippai rendezendő hasonló találkozás. A lippai vendégek az új fáradalmaitól és néhány kiváló játékos hiánya folytán handicapelve állottak föl a küzdelemre, úgy hogy a versenyt várakozáson alul szerepeltek. Megemlítendő, hogy a dettai tenniszvezők Bánát legjobb játékosai közül rekrutálnak, kik nemzetközi versenyeken is igen szép eredményeket érnek el. A verseny után a dettai vendéglátó egyesület 200 terítékes bankettet rendezett a lippaiak tiszteletére, melyen a vendégek részéről Mártonffy Zoltán köszöntö meg a meleg vendéglátást és meghívta a dettai tenniszgárdát augusztus hó végére egy lippai rendezendő tenniszversenyre. A dettai sportklub készséggel fogadta el a meghívást. A bankett után reggelig tartó kedélyes hangulatban maradt együtt a vidám kiránduló társaság.

Megbocsájtotta a férj

a solymosi hitves gyilkossági kísérletét

„Csipős” ize volt az ételeknek, amiket Butar Saveta főzött az urának — A közsegi orvos megdöbbenő felfedezése — Kihallgatták a bűnös asszonyt

A vizsgálóbíró a férj kedvéért nem tartóztatta le az asszonyt

A solymosi csendőrség hitvesgyilkossági kísérlettel vádoltan állította ma elő az aradi ügyészség-re Butar Saveta solymosi asszonyt. A paraszt-asszony ellen a feljelentést férje adta be s feljelentésében előadta, hogy az asszony huzamosabb időn keresztül oldott állapotban levő marószódát adott be neki, hogy elpusztítsa. Butar Ioannak fel is tűnt, hogy a felesége által készített ételeknek az utóbbi időben csipős ízük van, azonban nem gondolt arra, hogy az asszony életére tör. Egyik vasárnap este berugva tért haza a korcsmából s ekkor az asszony nagyobb adagot kevert a marószódából az ételbe, amelytől a férj rosszul lett. A közsegi orvos

megvizsgálta az ételt és abban megtalálta a marószóda nyomait.

A méregkeverő asszonyt ma hallgatta ki Ludosan Miklós vizsgálóbíró, aki előtt ugyancsak megjelent a férj is és bejelentette, hogy megbocsájt feleségének és kéri a további eljárás beszüntetését. Bár az asszony ügyét az ügyészség letartóztatási indítvánnyal tette át a vizsgálóbíróhoz, a férj bejelentése alapján a vizsgálóbíró elállott a letartóztatás fogatosításától. A vizsgálóbíró döntését azonban az ügyészség nyomban megfellebbezte és az ügyben az aradi törvényszék vádтанácsa holnap dönt.

Három súlyos autógázolás egy napon

Autógázolások napja Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: A mai napon három súlyos autógázolási eset történt a fővárosban, melynek mindegyikének újra a vigyázatlan, nagy sebességgel hajtó sofőrök voltak az okai. Az első gázolás a Cobalcescu-uccában történt, ahol a 6206-os rendszámú automobil elütötte Lenuta Doleti 6 éves kisleányt, aki az uttesten éppen akkor akart átszaladni, amikor a nagy sebességgel robogó autó arra elhaladt. A kisleány a lábán szenvedett komolyabb természetű sérüléseket. A gázoló sofőr nyomtalanul eltűnt.

A második autógázolás a Dúdesti uton történt, ahol az első esethez hasonlóan Ecaterina Marcules Str. Vasile Carlova 13. szám alatt lakó asszonyt át akart menni az egyik járdáról a másikra, amikor az uttest közepén a 11800-as rendszámú autót elütötte. Az idősebb asszonyt rendkívül súlyos sérülésekkel azonnal a Brancoveanu-kórházba szállították, ahol gondos ápolás alá vették, állapota azonban reménytelen. A sofőrt letartóztatták.

A harmadik autóbaleset áldozata Constantin

Militaru gyári munkás, akit egy vadul száguldozó automobil házának közelében, a Pargarilor-uccában ütött el. A szerencsétlen munkást ugyancsak súlyos sérülésekkel szállították a kórházba, míg a sofőrt letartóztatták.

Készül az új közigazgatási törvény

Elv az egyszerűség és takarékoság.

Bucurestiből jelentik: Argetoianu belügyminiszter megbízta Soneriu belügyi államtitkárt a közigazgatási törvény előkészítésével. A törvényt ugyanis még az őszi ülészakon kívánják beferjeszteni. Ottescu belügyi alminiszter és Peter Iulian közigazgatási vezérfelügyelő is segítkeznek a törvény előkészítésén. Az új törvény külsőleg és tartományt különböztet meg és legfőbb elve az egyszerűség és a takarékoság lesz. A tartományokat kizárólag csak mint közigazgatási szerveket ismeri el.

Ujabb elbocsájtások a resicai vasműveknél

Leépítették a mintasztalos-műhely összes munkásait — Előlegeket kapnak fizetés helyett a tisztviselők — Az állam lassan folyósítja nagyszámú tartozásait

A resicai vasüzemeknél újabb elbocsájtások történtek, amit a fokozott üzemenredukció tett szükségessé. Az iparüzem leépítésének, az általános világkrízisen kívül, egyik indító oka az, hogy az állam a resicai vasművekkel szemben fennálló hatalmas tartozásait rendkívül lassan folyósítja. Azelőtt nem fordult elő,

O Simándi S. C.—Szentannai UMTE 3:0 (2:0) Tudósítónk jelenti: Erős iramu játék, a simándiak biztos győzelmével végződött. Góllövők Vlad I (2) Fock. Bíró: Fodor.

O UMTE II.—Simándi S. C. II. 2:0 (2:0.)

O A kisjenői Patria Sport Club társas összejövetele. Tudósítónk jelenti: Jól sikerült társas összejövetelet tartott szombat este a kisjenői Patria a Casino termeiben. Az estélyen szépszámu közönség jelent meg és a legjobb hangulatban kellemesen töltötték el az estét. Boros Bandi közkedveft zenekarának játékára a fiatalság fáradhatatlanul táncolt és csak a kora reggeli órák vetettek véget a kitünően sikerült kedélyes mulatságnak.

hogy tisztviselőit és munkásait a gyár fizetni ne tudta volna, ma viszont az a helyzet, hogy a tisztviselők és munkások jóformán előlegeket kapnak fizetésükre, s a többire jó ideig várniuk kell, míg az UDR valahol pénzt szerez. Amikor a resicai nyugdíjas tisztviselők megtudták, hogy a gyár nem tudja munkásait sem fizetni, táviratot küldtek a vezérigazgatósághoz Bucurestibe, melyben bejelentették, hogy abban az esetben, ha a gyár a nyugdíjakat nem fizeti ki, úgy azt perrel támadják meg. A nyugdíjasok egy részét a gyár erre kifizette. Nem fizették ki azonban azokat a nyugdíjasokat, akik a tényleges szolgálati idő alatt napidíjasként szerepeltek, s akiket a sorozatos leépítések folytán elbocsájtottak helyükről. Ezeknek az embereknek hatszáztól ezeregyszáz lejig terjedő nyugdíj esedékes. Néhány nappal ezelőtt elbocsájtották a mintasztalos műhely mind a 11 munkását és a hidgyárban ugyancsak 30 munkásnak adták ki a könyvét!

» Guillotine « - társasjátékban lefejezték egy new-yorki urileányt Az amerikai tárkaságok borzalmas szórakozása

New Yorkból jelentik: Borzalmas drámában végződött ma Newyork egyik nagyuri társaságában a társasjáték. Ujabbán divatba jött a „guillotine” társasjáték s a játékban résztvevő a 21 éves Lephine Iverson, egy gazdag ügyvéd leánya is. A játék úgy esett, hogy neki kellett a „guillotine”-ra lehajtani a fejét és a 19 éves Harold Finn fogta

kezébe az éles bárdot, hogy azzal a leány feje mellé lesújtson. A bárd lendítése közben azonban annak feje kicsuszott a nyélből és Lephine Iversont formálisan lefejezte. A szerencsétlen leány feje a szoba sarkába gurult. A társaság legtöbb tagja elájult az irtózatos látványtól. A rendőrség megindította a vizsgálatot; a szerencsétlen leány életét azonban ez már nem adhatja vissza.

Kolozsvári bankfőtisztviselő hatmillió csalása

Több mágnást és nagytőkést hálózott be megtévesztő módon a puritán életet élő, ravasz fiatalember

Országos körözlevelet adtak ki a megszökött aligazgató elfogatására

Megdöbbenő bankbetétkönyvcsalás tartja izgalomban Kolozsvár lakosságát. Lőrinczi Mózes, a Kereskedelmi Hitelintézet aligazgatóját saját bankja csalásért és betétkönyvhamisításért feljelentette az ügyészség. Kolozsváron mindenkinek érthetetlennek tűnik fel az, hogy a fiatalon nagy karriert csinált főtisztviselő, aki a legnagyobb szerénységben élt, miért követte el a csalások és hamisítások tömegét és vajon hová költötte az összeharcsolt milliókat? A bűnös tisztviselő, aki a kolozsvári Kereskedelmi Hitelintézet legnagyobb bizalmát bírta, hat millió lejt kitévő csalásokat követett el. Léprecsalt áldozatai között több kolozsvári mágnás is szerepel. Lőrinczi Mózes Kolozsvárról ismeretlen helyre távozott.

Lőrinczi Mózes alig nyolc éve volt tisztviselője a kolozsvári pénzügyintézetnek s egyúttal tanárja a kolozsvári felsőkereskedelmi iskola magyar szekciójának. Sebestyén Dávid, a bank nemrég elhunyt vezérigazgatója nagyon szerette a törekvő, szimpatikus fiatal tisztviselőt, akivel gyors egymásutánban főkönyvelővé, majd aligazgatóvá léptetett elő. Lőrinczi a bankban korlátlan bizalmat élvezett, szaktekintélye előtt meghajoltak a legöregebb bankvezérek is. 1929-ben Lőrinczi hatvanezer lejes betétkönyvet váltott a bankban, amelynek összegét azonban két hónap múlva felvette 135 lejtől, hogy a betétkönyv el ne vesszen.

A kijavított betétkönyv

Pár héttel ezelőtt Lőrinczi Mózes szabadságra ment és szabadságidejének második hetében a *Hermanstädter Allgemeine Sparkassa* egy hatszázezer lejről szóló betétkönyvet prezentált a Kereskedelmi Hitelintézetnek. A bankbar utánanéztek a betétkönyv ügyének és csakhamar rájöttek, hogy Lőrinczi Mózes az eredetileg hatvanezer lejre szóló betétkönyvet hatszázezer lejre hamisította meg, azt a Hermanstädter Banknál mint biztosítékot elhelyezte és annak ellenében hatszázezer lejt kölcsönt

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyancsak az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Naményi-féle papirkereskedés, volt Weitzer János-ucca.

Biheller-dohánytözsde, volt Andrássy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor fűszerüzlete v. Orczy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytözsde, Zsidótempfom-épület,

Ambruster-traffik, Dengl-ház.

V. Lázár Vilmos-uccal tözsde

Akinek tehát az Acsev-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik utjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnap számában feltétlenül meg fog jelenni.

A hamisítások és csalások egész sorozatát követte el Lőrinczi Mózes, a Kereskedelmi Hitelintézet aligazgatója

vett fel. Később megállapítást nyert, hogy Lőrinczi időközben háromszázezer lejt már letörlesztett és így a betéti könyven most már csak háromszázezer lejt szerepel. A Kereskedelmi Hitelintézet igazgatósága ekkor táviratlag visszarendelte szabadságáról Lőrinczit, aki megtörtén ismerte be tettét és sirva könyörgött a bank igazgatóságának, hogy ne jelentse fel mert három nap alatt a hiányzó összeget pótolni fogja. A bank erre elállt a feljelentéstől.

Lőrinczi Mózes azonban ugylátszik, hogy a hiányzó összeget nem tudta előteremteni és a múlt hét péntekén ismeretlen helyre távozott Kolozsvárról. Talán csak merő véletlen, hogy azon a napon, amikor Lőrinczi eltűnt, a Kereskedelmi Hitelintézetben megjelent Betegh Sándorné kolozsvári magánzó és Lőrinczi igazgató ur után érdeklődött. A bank igazgatósága gyanút fogott és felvilágosítást kért Betegh-nétől, mire ez könnyek között panaszkodott el,

Világszerte csökken a gabona ára

Románia terméskimutatása — Európa egy évi szükséglete már raktározva van

Ugy a dunai, mint az oceánontuli államokban vége felé közeledik a cséplés, épp egy olyan időszakban, mikor a gabonaárak esése szinte katasztrófálissá válik. A politikai okokon kívül, melyek kétségtelenül kihatással vannak az árak kialakulására, a gabonaárak eséséhez, főleg a jelenlegi, nemcsak minőségileg, de mennyiségileg is szokatlan termés is hozzájárul.

Igy Kanadának ezidei buzafermését öt millió tonnára becsülik, míg az Egyesült-Államok termése, bár kevesebb, mint az uróbbi években így is kitesz közel 7 millió tonnát. Valamivel rosszabb az argentiniai termés, amit a rossz időjárásnak lehet tulajdonítani. Ami az európai államok buzafermését illeti, az — bár nem sokkal — de felülmúlja a tavalyit. Magyarországon a tavalyi két millió kétszázezer tonnával szemben, az idén egy millió hétszázezer tonna a buzafermés. Jugoszláviában azonban az idei termés meghaladja a tavalyit. Jugoszlávia idei buzafermése ugyanis két millió háromszázezer tonna, vagyis százezer tonnával több, mint tavaly. Bulgária buzafermése egy millió ötszázezer tonna.

Ami a romániai gabonafermést illeti, az a földművelésügyi minisztérium hivatalos becslései szerint a következő: Buza 3,059.600 tonna, a tavalyi 3,509.000 tonnával szemben. Rozs: 384.300 tonna, a tavalyi 464.530 tonnával szemben. Árpa: 1,760.000 tonna, a tavalyi 2,371.300 tonnával szemben és zab: 878.300 tonna, a tavalyi 1,056.540 tonnával szemben.

Annak ellenére, hogy például nálunk az idei termés a tavalyi alatt van és, hogy egyes országokban csak kevéssel haladja meg a tavalyit, az árak mégis nyomottak, azoknak a tartalékoknak a következtében, amelyek még az elmúlt évből maradtak vissza. Augusztus elsején a már felraktározott gabonamennyiségek tíz millió tonnát tettek ki, ami Európa egy évre szóló import-szükségletét jelenti. Az árak

hogy Lőrinczi igazgatónál nyolcszázezer lejt helyezett el gyümölcsözésre és a kamatfizetés éppen ma esedékes.

A bank vezetősége még ugyanaznap értesült az ügyészségtől, hogy Lőrinczi az ügyészségen levelet hagyott hátra, amelyben bejelentti, hogy véletlenül került a bűn útjára és minden pénz nélkül megszököik hátrahagyott családján segítsenek.

Az országos körözés

A Kereskedelmi Hitelintézet igazgatósága és a Hermanstädter Bank vezetősége erre az ügyészségen feljelentette Lőrinczit és utat engedett a legszigorúbb vizsgálatnak. A vizsgálat során csakhamar kiderült, hogy Lőrinczi Mózes már régóta ismeretségben van gróf Horváth-Toldi Istvánnal, akinek több mint kétmillió lejni agrárkötvényét értékesítette és ezzel nem számolt el. Ugyancsak gróf Wass Endrével is összeköttetésben állott és őt is nagyobb összeggel károsította meg. A rendőrség megindította a nyomozást. Házkutatást tartott Lőrinczi lakásán, azonban itt semmi olyan nyomot nem találtak, amiből arra lehetne következtetni, hogy Lőrinczi otthon említett is tett volna üzemeiről. Lőrinczi apósát, Györi Viktor nyugalmazott vasuti főfelügyelőt és feleségét kihallgatta a rendőrség, de semmiféle felvilágosítást nem tudtak adni, mert Lőrinczi Mózes sohasem beszélt üzleti dolgairól otthon. A rendőrség megtudta, hogy Lőrinczi Mózes azt tervezte, hogy édesanyjának látogatására megy Marosvásárhelyre, ezért országos köröző táviratot adott ki Lőrinczi elfogatására.

Lőrinczi Mózes a bankvezérek véleménye szerint a világ legszolidabb embere volt, akire milliókat mertek volna bízni. Allandóan dolgozott és az iskolában is, ahol tanított, tanítványai rajongtak érte. Valószínűnek tartják, hogy a fiatal banktisztviselő rossz üzletvállalkozásokba kezdett és ezáltal sokat veszített. Azt egy pillanatra sem tételezik fel róla, hogy kéltaki életet élt volna és megrögzött bűnöző lenne.

egyébként úgy az Egyesült-Államokban, mint Kanadában zuhanó tendenciát mutatnak.

Az Egyesült-Államokban, valamint Kanadában a buza métermázsájának ára kétszázkilencvennégy lejre esett, ami a legalacsonyabb ár, amit egy mázsa buzáért Amerikában 1895. óta jegyeztek. Ebben az évben ugyanis a buza métermázsájának ára 420 lejt volt és ezt akkor katasztrófálissá számították. A túlnagy kínálat, a minimumra redukált fogyasztás, a jelenlegi rezervák, az eddig még ismeretlen és több európai importáló állam autonómiára való törekvése, oly befolyást fog gyakorolni az árak kialakulására, amelyet nem fog tudni ellensúlyozni az ausztráliai és argentiniai termés és az ottani bevetett területek csökkenése.

A buza ára Aradon egyébként ma is a kétszázhuszas árnívó körül mozgott.

Kegyellensége miatt elvált egy filmcsillag férjétől, egy georgiai hercegtől

May Murray vádja a férje ellen.

New Yorkból jelentik: Az amerikai filmvilágnak legújabb szenzációja May Murray házasságának felbontása. A szőke filmszínésznő válókeresetet adott be férje, M. d. Ivani Dávid georgiai herceg ellen. A filmsztár öt évvel ezelőtt ment férjhez a herceghez s általában azt hitték, hogy mintaszerűen boldog házasságot élnek. Nagy meglepetésként hatott, amikor kiderült, hogy May Murray válókeresetét azzal indokolta, hogy férje elviselhetetlen kegyetlen bánásmóddal kinozza őt és kislát is. Érdekes, hogy a georgiai herceg fivére Szergej herceg, Pola Negrinek volt a férje; ezt a házasságot egy évvel ezelőtt felbontotta a bíróság. Az amerikai lapok most felvetik a kérdést, hogy a M. d. Ivani hercegek alkalmatlanok-e a házasságra, avagy a filmcsillagok?

Katasztrófális földrengést jeleztek az európai földrengéstjelző készülékek

A pontos helyet még nem állapították meg — Valószínű, hogy ismét Japán volt a katasztrófa színhelye

Budapestről jelentik: A Földrajzi Intézet obszervatóriumának készülékei augusztus 10-én 22 óra 26 perckor 5300 kilométer távolságban földrengést jeleztek. A föld mozgása olyan erős volt, hogy a műszer időszerkezete szétesett.

Freiburgból jelentik: Az itteni földrengést jelző intézet készüléke tegnap este heves földrengést mutatott, amely 22 óra 27 perckor kezdődött. A földrengés 5300 kilométer távolságban volt. Maximuma a kezdet utáni 22-ik percben következett be. A földrengésről pontos adatokat nem lehetett beszerezni, mert a jelző tő a jelzőskála maximumán túl lengett ki. 1923 szeptember elsején Japánban pusztított borzalmas erejű földrengés óta ez a legerősebb földrengés, amelyet a Taumus obszervatórium műszerei jeleztek. A készülékek csak reggel 6 órakor nyugodtak meg.

Londonból jelentik: A londoni földrengést jelző intézet ma éjjel heves földrengést mutatott körülbelül 4060 mértföldnyi távolságból, ami körülbelül Japánnak felel meg.

A távoli katasztrófát Belgrádban is észlelték.

A fogorvos: a jellem tükré!

„Mutasd fogaidat s — megmondom, ki vagy!” — Egy fogtudós szenzációs megállapításai a fogak tulajdonságairól

Prágából jelentik: A fogorvosok most folyó párisi világkongresszusa ad aktualitást az alábbi érdekes fejtegetésnek.

— Mutasd fogaidat s megmondom, ki vagy — ez a különös szállóige vált általánossá a legutóbbi sztomatológiai kongresszuson, melynek során a résztvevő tudósok több rendkívül fontos megállapítást tettek a fogorvosok fiziológiai és pszichológiai vonatkozásaira nézve. A tudós lengyel fogászok számos érdekes előadást tartottak a fogorvosok jellegzetes kialakulásáról, amelynek véleményük szerint különösen kriminológiai szempontból és az egyén személyazonosságának megállapítása céljából van komoly jelentősége.

Nem kevésbé érdekesek voltak azok a következtetések is, amelyet Zeliánszky ismert varsói fogorvos vont le a fogorvosok külső képének az egyén jellemével való szoros összefüggéséről. Zeliánszky tanár megállapította, hogy az ajkak eltérő mozgása, az állkapcsok szabása, főként pedig a fogak alakja megannyi kifejezője az egyén jellembeli sajátosságainak. Kifejtette, hogy a nyílt, egyeneslelkű és őszinte emberek egyéni tulajdonságaihoz tartozik a barátságos mosolyra nyíló vidám kifejezésű száj, mialatt a korlátolt felfogású egyének fogorvosát a legtöbb esetben eltakarják a többnyire duzzadt ajkak és az állandóan félig nyitva fejejtett száj, amely az arcnak együgyű kifejezést kölcsönöz.

A zárkózott és bizalmatlan természetű ember szorosan zárt ajkai gondosan elrejtik a fogorvos

és még mosolygáskor sem nyílnak szét Ze-

A Szent István-hét alkalmából rendkívüli vízum- és utazási kedvezményeket engedélyezett a magyar kormány

Ez évben különös fénytel ünneplik Szent István emlékezetét.

Az idegenforgalom előmozdítása céljából a magyar kormány megengedte, hogy a külföldiek előzetes magyar vízum beszerzése nélkül lépjenek át a magyar határt és a vízumot Budapesten utólagosan egyharmad áron, tehát 66 százalék mérsékléssel szerezhessék meg. Ugyancsak megengedte a Magyar Államvasutak igazgatósága, hogy a Szent István Hét alatt utazó közönség Budapestre és onnan vissza féláru utazási kedvezményt élvezzen. Ezeket a vízum- és utazási kedvezményeket a folyó évben csupán a Szent István Hét Rendező Bizottsága által kibocsátott igazolványok alapján lehet igénybe venni, mely igazolványokat Erdélyben minden idegenforgalmi tisztelet és utazási iroda készséggel bocsát az érdeklődők rendelkezésére. A kedvezmények már augusztus 10-étől kezdve vehetők igénybe. Az igazolványokkal Budapest nevezetességeit is meg lehet tekinteni.

liánszky tanár megállapításai szerint. A sűrű egymás mellett álló fogak, az úgynevezett „egér-fogorvos” közepes szellemi képességekkel megáldott egyének tulajdonsága.

A túlhosszu fogak, amelyeket köznyelven „lófogaknak” neveznek, általában a bűnözők ismertetőjelei! — A nők, akiknek fogorvosától a metszőfogak erősen kiállanak, Zeliánszky megfigyelései szerint összeférhetetlen természetű, házsárcodásra hajlamos egyének, akik semmi körülmények között nem méltók bizalomra. A női bűnözők között általános megfigyelések szerint a felső fogorvospatológikus elváltozásai voltak észlelhetők. Különösen a tolvajnok fogai mutatnak fel beteges körülményeket.

A fogorvos, valamint a foggyökér más megbetegedései náluk mutathatók ki a leggyakrabban. Érdekes megállapítás továbbá az is, hogy a gyűlölködő és bosszúálló természetű nők fogai a legtöbb esetben fehérek és egyenletesek.

Az úgynevezett „komplikált jellemű” egyének fogorvosáról kijelenti a lengyel tudós, hogy azok rendszerint a rendszerrel valamivel hosszabbak, egyenletesek és szélességük hozzáve-

Félmillió ékszerlopás Bucurestiben

Teljesen kifosztották a betörők egy lakást, amíg annak lakói a városban voltak — A betörők aznap másik lakásból is elvittek értékeket

Bucurestiből jelentik: Vakmerő módon elkövetett, többszázézer lejes ékszerlopás foglalkoztatja jelenleg a fővárosi központi rendőrséget. A mai napon Heschio M. bucuresti-i uriaszony, aki a Str. V. A. Ureche 12. szám alatt lakik, megjelent a bucuresti-i központi rendőrségen és bejelentette, hogy míg ma délelőtt a városban tartózkodott, ismeretlen tettesek behatoltak lakására és onnan összesen 400 ezer lej értékű ékszer, ezenkívül pedig 450 dollár és 58 ezer lej készpénzt loptak el. A rendőrség az ügyben természetesen azonnal bevezette a nyomozást és egy bizottság szállott ki az uriaszony lakásába, ahol a betörés történt, a helyszíni vizsgálat megtartása végett. Megállapítást nyert, hogy azalatt az egy óra alatt, míg az uriaszony lakásától távol volt, két betörő, akik minden valószínűség szerint a helyzettel ismerősök voltak, felfeszítették az előszoba ajtaját és behatoltak az elegánsan berendezett lakásba. Itt a szekrényeket baltával felörték és az uriaszony összes ékszereit, melyek egy ezüst kazettában voltak, ezenkívül a fentemlítt pénzüsszeget magukhoz vették és észrevétlenül eltávoztak a lakásból. A betörést M. Heschio asszony hazatértekor vette észre és azonnal jelentést tett a rendőrségen.

A rendőrségi nyomozás még a ma délutáni órákban szenzációs eredménnyel járt, amennyiben Aurel Ionescu komiszárnak sikerült az egyik külvárosi korcsmában a lakás két kifosztóját, Ghewing Lajos és Ion Dumitrescut elfog-

Mielőtt nyaralni megy,

vágja ki ezt az űrlapot és azt kitöltve, levelezőlapra felragasztva, küldje be a kiadóhivatalnak.

Kérem az

ARADI KÖZLÖNY-t,

mely eddig

(Név, város, utca)

cimre járt, tolyó hó _____-től _____-ig

a következő címre küldeni:

tölegesen egyforma. Az előre álló állkapocs csökönyös természetű jellem. Irodalmi hajlamu egyének és mindazok, akik fejlett esztétikai érzékkel bírnak, két feltűnően erős és a többinél aránytalanul nagyobb metszőfoggal rendelkeznek. A hegyesfogu emberek általában véve becsületesek és jóindulatúak! Ha pedig a metszőfogak jóformán teljesen elfedik az alsó állkapocs fogorvosát, ez mindenkor őszinteség, tekintélytisztelő és megbízhatóság jele. Hangsúlyozta Zeliánszky tanár, hogy a fogak minden legcsekélyebb alkatrésze annyira jellegzetesen egyéni s fejlődésük egyénenként annyira változó, hogy a fogak a személyazonosság megállapítása büntetőjogi szempontból is a legintósa tényezők egyikének mondhatók.

ni, akik már régebben körözött bűnösök. Kihallgatásuk alkalmával először tagadni próbáltak, végül azonban bevallották, hogy ők törtek be az uriaszony lakásába. Elmondották még, hogy miután a lakást kifosztották, betörték Rosenberg bucuresti-i kerekedő Calea Plevnei 5. sz. alatti lakására is, ahonnan pár ezer lej értékű külföldi valutát és egyéb értéktárgyakat vittek magukkal. A rendőrség a két betörőn kívül még letartóztatta Onzea August ismert bűnözőt is, aki több lopott dolgot vásárolt a betörőktől. Mindhármukat átadták az ügyészségnek.

5 millió lejt irányoztak elő az aradi vízművek kijavítására

Az Interimár bizottság összeállította Aradváros költségvetését

Az interimár bizottság ma délután öt órai kezdettel folytatta a költségvetés tárgyalását. A költségvetést este kilenc órára fejezték be. A költségvetés során, ma délután öt millió lejt szavaztak meg a városi vízművek rekonstrukciójára. A költségvetést a holnapi nap folyamán az interimár bizottság felterjeszti a temesvári revíziós-bizottsághoz, mely jóváhagyás után, a belügyminisztériumhoz küldi fel.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Új rendelet az aradi vámfőnökségen

Az exportőr által kiállított deklaráció is elégséges az export-prémiumokról lesz a jövőben a prémium-igazolvány hivatalos kiállítására — Megrövidítették az exportprémiumok kifizetésének határidejét

Az aradi vámfőnökséghez ma érdekes pénzügyminiszteri rendelet érkezett, amely azt a célt szolgálja, hogy minél inkább megkönnyítsék az exportprémiumok kifizetését, hogy az a lehető legkevesebb bürokratikus formalitások között történjék meg. A miniszterium az újabb rendeletben módosítja a július 23-án kiadott ezirányú rendelet egyes intézkedéseit.

Az új rendelet értelmében a vámhivataloknak ezentúl nem kell megvárniuk azt, hogy a határállomás igazolja a gabona kivitelét, hanem az exportőr által kiállított kiviteli deklaráció alapján kiállíthatják azt az igazolványt, amely föltétlenül szükséges ahhoz, hogy a Megyei Gazdasági Hivatal kibocsássa az exportprémiumról szóló csekket. A vámhivataloknak azonban örködni kell afölött, hogy nehogy ki-vagonirozzák azokat a gabona vagy lisztmenyiségeket, amelyekről bejelentették azt, hogy a külföldre szállítják.

Annak az ellenőrzése, hogy a bejelentett áru tényleg el is hagyja a határt, természetesen továbbra is szigorúan fog folyni és ennek érdekében a határállomások továbbra is kötelesek minden exportált vagonról értesíteni a vámfőnökséget.

Az újonnan Aradra érkezett rendelet megváltoztatja azt a határidőt is, ameddig a vámhivatalok az exportprémiumot szolgáló bizonyítványokat kiadhatják. Az első rendelet szerint ugyanis a végső határidő 1932 július 20-ika volt, míg az új rendelet ezt 1932 július elsejében állapítja meg. A rendelet az exportőrök körében minden valószínűség szerint nagy feltűnést fog kiváltani, mivel akkor, amikor egyrészt megkönnyíti az exportprémiumok kifizetését, másrészt megrövidíti azt a határidőt, ameddig a prémiumot az exportőrök élvezhetik.

Érvényben marad Magyarország 58 pengős beviteli illetéke a román export-tűzifára

Románia kereskedelmi tárgyalásai Németországgal, Ausztriával, Magyarországgal és Olaszországgal — Nemzetközi jogszabályok tették lehetetlenné a magyar-román kereskedelmi megegyezés megállapodásainak életbeléptetését

Románia vámmentes exportját kontingentálták a megyei gazdasági körök

Az ország közgazdasági körei különös érdeklődéssel tekintenek azok elé a kereskedelmi tárgyalások elé, amelyeket most folytat a kormány. Az érdeklődés természetesen érthető, annál is inkább, mivel ezektől a tárgyalásoktól függ az, hogy mennyiben tudunk újabb piacokat szerezni termékeink számára, amelyeket értékesíteni akarunk. Itt azonban ugyanakkor le kell szögezni azt is, hogy a kereskedelmi szerződések megkötése talán kissé túl későn történik és talán mi vagyunk az egyetlen európai ország, amelynek nincsenek kereskedelmi szerződésai a régi kontinens majd minden államával.

Hogyan is állanak jelenleg ezek a tárgyalások? Kezdjük talán a legfontosabbal, a német-román kereskedelmi tárgyalásokkal. A bécsi, majd pedig a berlini tárgyalások egy olyan kereskedelmi szerződés megkötéséhez vezettek, amely a preferenciális rendszeren alapszik. Ezt a szerződést azonban előbb a Népszövetség gazdasági bizottsága fogja átvizsgálni és azt csak ezután fogja ratifikálni a német és román állam. Ez a szerződés tehát semmi körülmények között sem léphet életbe október előtt. A világpiacokon közben olyan változások történtek, (így például Amerika hosszú hitellel gabonát ajánlott fel Németországnak), hogy a romániai gazdasági körök véleménye szerint nem is kerülhet sor a német-román kereskedelmi szerződés életbeléptetésére, sőt sokan azt hiszik, hogy ez a szerződés már el is vesztette aktualitását. Ilyen körülmények mellett, annak a reménynek, hogy gabonánknak biztos elhelyezési piaca lesz Németországban — nincs sok létjogosultsága.

Németország után legfontosabb piacunk gabonatermékeink részére Ausztria lenne. Ezzel az országgal való tárgyalásaink azonban eddig még nem vezettek eredményre. Hír szerint a kereskedelmi tárgyalásokat újól októberben veszik fel Ausztriával. Tárgyalások folynak most egyébként Olaszországgal is nagyobb kukorica-mennyiség bevitelének biztosítására.

Az elmúlt év augusztusában történt meg a román-magyar kereskedelmi szerződés alá-

írása, azzal a feltétellel, hogy az csak a ratifikálás után lépjen életbe. A szerződés életbeléptetését azonban bizonyos jogi momentumok megakadályozták, ugyanis a szerződés megszövegezésébe olyan hibák csuszak, amelyek a nemzetközi jog szempontjából lehetetlenné tették annak életbeléptetését. Sinaiban most folynak azok a tárgyalások, amelyeknek az a célja, hogy kiküszöböljék a felmerült nehézségeket.

A magyar-román kereskedelmi tárgyalások egyébként kedvező befejezés előtt állanak és a megállapodás ma vagy holnap aláírásra kerül. Az eddigi jelentések szerint a román tűzifának Magyarországra való exportálásának ügyében olyan megállapodás jött létre, hogy Románia bizonyos mennyiséget vámmentesen exportálhat, míg ezenfelül az 58 pengős beviteli illeték továbbra is érvényben marad, sőt esetleg még magasabb lesz.

Olcsóbb lett a sör

A sörgyárak üvegenként 3 lejrel, hektoliterenként 300 lejrel leszállították az árakat.

Nagyváradról jelentik: A sör is alkalmazkodik a viszonyokhoz. Száll az ára lefelé a népszerű italnak. Az idén már egy ízben jelentették, hogy a sör olcsóbb lett, most pedig újabb áreszállításról értesülünk, amit a sörivő közönség bizonyára szívesen vesz tudomásul.

A nagyvárad Dreher Hagenmacher sörgyár a sörárakat újból leszállította, még pedig jelentékenyen. Egy hektoliter sört 300 lejrel, az üveges sört pedig 3 lejrel olcsóbban szállítja már a gyár. A fogyasztóközönséget bizonyára érdekelné fogja az, hogy ma már 10 lejért kapja a viszonteladó az üveges sört. Ennek megfelelően olcsóbban árusíthatják a vendéglőkben a csapolt sört és az italmerésekben az üveges sört. Ma, amikor a sörnek főszezonja van, a közönség nagy része örül annak, hogy a sör olcsóbb lett.

5000 lejes bankjegyeket bocsát ki a Jegybank. Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala a forgalom könnyebb lebonyolítása végett 5000 lejes címletű bankjegyeket fog rövidesen kibocsátani.

Bécsi árumintavásár!

1931. szept. 6—12-ig. (Rotunde szept. 13-ig). Különlegességek: Butorvásár, reklámvásár. — „A lénykép szerepe a reklámnál”. — A legújabb gázfelszerelések kiállítása. — „Villamos-ság a háztartásban”.

Szőrme divatszalon, bécsi kötöttáru divat. Rádlo- és alacsonyfrekvenciájú cikkek. — Irodacikkek kiállítása. — A vas és patent-butorvásár. — Ház- és utépítési vásár. — Technikai újdonságok és találmányok. — Élelmiszer és élvezeti cikkek kiállítása. — Osztrák tóli sport kiállítás. — Mezőgazdasági és erdőgazdálkodási mintakiállítás.

Utlevél látmozás nem szükséges. Vásárigazolvány és utlevél alapján az osztrák határ átléphető. Csehszlovák átutazási vízum kötelező. Magyar átutazási vízum a vásárigazolvány ellenében a határon elnyerhető. Jelentékeny menetdíjkezdmények a román, jugoszláv, csehszlovák, magyar és osztrák vasúton, a Dunán és a Fekete-tengeren, valamint a légi közlekedésnél is. Mindeneműt felvilágosítások, valamint vásárigazolványok (4 Lej 150) kaphatók.

Bécsi Vásár R.-T.-nél Wien VII.,

valamint a lipcsei őszi vásár tartama alatt az osztrák kiállítási épületben levő felvilágosító irodában Lápseben és a tiszteletbeli megbízottaknál.

Aradon:

Kereskedelmi és Iparkamara.
Schenker & Comp. S. A. R. de Transporturi Internationale, Bul. Reg. Maria 9.
Compagnie Internationale des Waggonn Lits, Buiv. Reg. Maria 18.
„Europa” Dacia Hivatalos Utazási Iroda, Bulev. Regina Maria 10.

Tudnivalók az 1931. évi lipcsei őszi vásárról

Új pavilonokat nyitnak meg az őszi vásáron.

A lipcsei őszi mintavásár 1931. augusztus 30-tól szeptember 3-ig tart. Csúján a textílvásár lesz szeptember 2-án bezárva. Számolnak azzal, hogy az őszi vásáron kerek 7500 kiállító vesz részt minden elképzelhető szakmát képviselve. A kiállítók 10 százaléka külföldiekből tevődik. Tekintve a lipcsei vásár nemzetközi karakterét, természetes tehát az, hogy a vásár bármelyik nemzet kiállítói számára nyitva áll. Számításba jönnek elsősorban a kész gyártmányok előállítását. Kiállításra kerülnek továbbá a nyersanyagok, bányatermékek és félgyártmányok. A kiállítások elhelyezésére 38 kiállítási palota fog szolgálni a belvárosban, míg a kiállítási területen 9 nagy csarnok fogadja magába a kiállítókat. A mintavásár minden ágában rendkívül gazdag és értékes kínálatot nyújt az elkövetkező téli és tavaszi szezónra.

A mintavásáron a következő szakmák vannak képviselve: villanyegők (kémiai, gyógyszerészeti és kozmetikai cikkek), nemesércek, órák és ékszerek (üveg, porcellán, kő- és agyagáru), házi és konyhafelszerelések, fémáru, (szépművészeti tárgyak), rövid és díszműáru, (bőráru és uti cikkek), butorok és fonott butorok, (hangszerek), csemegeáru, élelmiszerek és élvezeti cikkek, (papír és írószerek, képek, könyvek), játékaru, (sportcikkek), textiláru, csomagolások, reklámok.

A kiállítás 9 nagy csarnokában és pedig: 1, 2, 3, 4, 6, 11, 12, 19, és 20-as számokban egyidőben a mintavásárról kiállításra kerülnek épület-ház és üzemberendezések, ezekkel kapcsolatban helyet kapnak az építési és egészségügyi technika vívmánya (berendezések és felszerelések gyári szemek részére), elektrotechnikai és közlekedési eszközök, vas- és acéláru (gyári- és üzemanyagok), technikai találmányok és újdonságok.

A lipcsei tavaszi mintavásár 1932. március 6-án kezdődik.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

NYILTÉR.

E rovat miatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget

Öväs!

Feleségemért, szül. Lehocz Erzsébetért semminemű felelősséget nem vállalok, tőle különváltan élek.

Bakos János.

Letartóztatták egy szikvizgyár igazgatóságát

Meg akarták vesztegetni az interimár-bizottság tagjait — A siguranca tetten érte, amint a pénzt átadták

Cernautiból jelentik: Nagy feltűnést keltő letartóztatások történtek ma délelőtt Cernautiban, ahol a hatóságok letartóztatták a helybeli Szikviz Szindikátus csaknem teljes igazgatóságát, akiket rajtakaptak, amikor megakarták vesztegetni dr. Balaceanut, a városi vegyvizsgáló-intézet vezetőjét. Az érdekes ügy előzményei a következők:

Pár nappal ezelőtt a város interimár-bizottsága elhatározta az élelmiszerek árainak azonnali leszállítását és így többek között a szikvizét is, amelyet tanulmányozás végett dr. Balaceanunak adtak ki. Dr. Balaceanu ennek értelmében felvette az érintkezést a Szindikátus vezetőségével az árak leszállítását illetően. A vezetőség olyértelmű nyilatkozatot tett, a vegyvizsgáló-intézet vezetőjének, hogy abban az esetben, ha a maximálást a Szindikátusra nézve kedvezően intézi el, úgy a Szindikátus hajlandó ezt 50.000 lejtel honorálni.

Dr. Balaceanu látszólag bele is ment az üzletbe és megegyeztek abban, hogy a pénzt a tegnapi nap folyamán átadják dr. Balaceanunak. Mután a Szikviz Szindikátus vezetői eltávoztak dr.

Balaceanutól, ez azonnal jelentést tett erről Costeanu tanárnak, a városi interimár bizottság elnökének, aki viszont a sziguranca értesítette. A sziguranca több embere ment el a tegnapi napon dr. Balaceanu lakására, ahol az egyik nagy szekrényben bujtak el és várták a szindikátus vezetőinek megérkezését.

Valamivel később, a jelzett időben fényfény megérkezett a Szikviz Szindikátus vezetőségének négy tagja, még pedig Schiffter és Simon Nussenbaum, a szindikátus két elnöke és Kramer, valamint Saudmann alelnökök, akik kijelentették dr. Balaceanunak, hogy csak 28 ezer lej tudtak ehhozni és a még fennmaradt 22 ezer lejt pár napon belül okvetlenül ki fogják fizetni. Amikor hozzáfogtak a pénz leszállításához, a szekrényből hirtelen kilépett az ott tartózkodó két detektiv és a Szikviz Szindikátus négy vezetőjét letartóztatták és már mind a négyüket át is kísérték az ügyészségre. A szenzációs letartóztatás az egész városban rendkívül nagy feltűnést keltett, mert a letartóztatottak valamennyien ismert emberei a város jobb köreinek.

Rádió műsor.

SZERDA, AUGUSZTUS 12.

Bucuresti. 1.00. Gramofon. 1.50. Gramofon. 6.00. diózenekar: vegyes és román zene. 7.10. Rádiózenefolytatás. 8.40. Mihail Lidia énekesnő dalestje. — Budapest. A 2. honvédegyezred zenekarának hangversenye. Karnagy: Szeghő Sándor. 9.45. A hangverseny folytatása. 12.00. Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12.05. Gramofonhangverseny. 12.35. A hangverseny folytatása. 4.00. „A gyermek beszédének fejlődése és a gyermekkorban gyakrabban előforduló beszédzavarok”. Felolvassa Turchányi István. 5.20. Radosné Bock Hilda énekesnő sztrammzene kísérettel. 6.00. Rákosi Jenő emlékéből felolvas Rákosi Szidi. 6.30. A Városi Színház zenekarának hangversenye. 8.15. Magyar dalok. Előadják: Hont Erzsébet és Cselényi József. 10.40. Győri Vörös Misi és cigányzenekarának hangversenye az Emke-kávéházból. — Bécs. 11.30. Olasz dalkégramofonon. 12.40—14.00. Silván-zenekar. 8.30. Robert Hans kölni énekes dalestje. 10.00. Eber-zenekar. — Berlin. 4.30. Szórakoztató zene. 6.50. Fuvószena a Luna Parkból. — Belgrád. 11.35. Gramofon. 12.45. Könyvtárzene. 7.00. A Radiotelevizió zenekar népzeneje. — Breslau. 5.05. Kávéházi zene. 5.50. Szórakoztató és tánczene. — Kassa. 2.30. Az Illés-zenekar. 8.30. Hangverseny. — Köln. 8.05. Hangverseny Ferenczy Ilona közreműködésével. 10.30. Tánczene

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszleveggyel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

GIMNÁZIUMOT ABSOLVÁLT három nyelvet bíró művelemet vagy más szakmunkai állást keres. Választ „Sürgős” jelleggel az Aradi Közlöny kiadójába kérék. 2652

MINDENES főzőnőt éves bizonyítvánnyal keresek. Str. Muresului 5. 2654

KISZOLGÁLO LEANYT, Târgu-Ocnán újonnan megnyitott vendéglő részére azonnala keresek, román és magyar nyelv tudása szükséges, fényképes ajánlatot Restaurant Krumholz, Darmanesti, Jud. Bacau. 2644

Helyi képviselőket

keresünk, könnyű akvizícióra. Megbízhatóságunkat vállaljuk, mert ahhoz szakértelem nem szükséges. Megfelelés esetén, 3 hónap után fixumot is kaphat. Ajánlatokat „Napi 500—1000 lej” jelleggel az Aradi Közlöny kiadójába kérünk

LAKÁS.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrassy-tér 19., a házmesternél. 200

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KETSZOBÁ, konyhás I-ső emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

VÉTELESELADÁS.

MOTORBIKLI, 500 cm³-est vennék. Ajánlatokat Aster Lajos, Galesa címre kérék. 2651

SALGONÉ bizományi üzlete,

Str. Horia No. 1. (Neuman-palota) felhívja a n. é. közönség b. figyelmét dusan felszerelt üzletére, hol jutányosan kaphatók: hintaszék, vaságyak, íróasztalok, perzsaszőnyegek, sezlonterítő, steroek, fetelok, vitrinek, tükrös toalett, pakfon, ékszeresek, festmények, iratszékény, zongorák, hegedűk, gardero szekrények, hálók, ebédlők, szalonok, antik butorok, tükrök, asztalok, székek, evőeszközök stb. stb.

KITÜNO, jókarban levő 2 Hltres vas-hordók eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 200

KERESÉK leányszobát, perzsa-bundákat, perzsa és gyári, ebédlő és futószőnyeget, sezlonokat, sezlonterítőket, antik kommodokat és szekereket, márkás porcellánokat, antik poharakat, ezüsttárgyakat stb. SALGONÉ bizományi üzlete, Strada Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota.

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

Használt butorok:

Hálószoba, ebédlő, csillárok, szőnyegek, függönyök, diván, fotelek mind jókarban levő, sürgősen, jutányos áron eladó. Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9—11., háztulajdonosnál. 2594

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Izr. Leányinternátus

felvesz bennlakó urileányokat. Jó ellátás, correpetálás és olcsó dijak. Prospektust készséggel küld: STEINER, Internatul p. fete evrei Arad, Str. Pona 1. Russu 3

Ingyenes baromfi-tenyésztési tanfolyam!

Elméleti és gyakorlati szakoktatás. Jelentkezés és beiratkozás Str. Sava Raicu (György-ucca) 78. 2645

Nagy veteményes kert,

gyümölcsös, nagy pince, bérbeadó. U. ott 43 petroleumos hordó eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2560

963—931.

Licitatie II-a.

Comuna Slatina de Mures fine licitatie la 10 Septembrie ora 9 pentru dare in аренда dreptul de vanat asupra 500 jugh.

Timput de аренда 8 ani dela 1 Oct. 1931. până la 30 Sept. 1934.

Prețul de strigare 200 Lei. Primária.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnala kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnala kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Nagy üzlethelyiség

főtéren, a Minorita-templommal szemben november 1-re kiadó.

Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 260

A legolcsóbb bevásárlási forrás

a „COMISSIO” biz. üzlet. ELADÓK: Három ajtóas gardero szekrény, bőrgarnitúra 4200 lejért, amerikai íróasztal 3000, íróasztalok 800-tól, polituros szekrények 650, zsurasztalok 780, hálószobák 2800-tól, ebédlő modern vitrinnel 18.500, gyermekszoba fehér 4600, könyvszekrények 2500, rádió 1800, függönyök, 12 személyes ezüst, zongora 16.000, nagy smyrna és perzsaszőnyegek, olcsó összekötők, tükrök, festmények, osillárok, plüschdivány 850, gyermekkosci, Singer-varrógép, valamint szennyes szekrény, jégsekretyek, látosóvek, dísztárgyak. Készpénzért veszünk: rézágakat, fehér vaságyat, gyermekkosci, futószőnyeget, kerti garnitúrát, ezüstöt, porcellánt, briliánsköveket, varrógépet, márkás festményeket, utiböröndöket, konyhaberendezést. Szőnyegjavítást olcsón vállalunk.

A velünk összeköttetésben álló temesvári zálogház napi 2 százalékos kamattal mellett folyósít zálogkölcsönöket ékszerekre, arany, ezüst tárgyra, textilárakra, varrógépekre, írógépekre, gramofonokra stb., stb.

COMISIO, Arad, Bul. Reg. Ferdi-nand 21. (v. József főherceg-ut).

HIRDESSZEN

a 46 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

Kedvezményes vizum és utazás **Künstler Vizumirodában** ARAD, Bulev Reg. Maria 24.

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszálló vezetője alatt megnyitott Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: J. 320—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!